

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ta Ni Jèsù? — Ìkèkọ̀ọ̀ Bíbélì KJV pẹ̀lú Àwọn Nọmbà Strong

TANI JESU · RÌN KIRÌJÌ NÍNÚ BÍBÉLÌ, LATI JẸNẸSISI DE ÌFÌHÀN

Ẹ̀kọ̀ Ìpílẹ̀ Bíbélì — Ìhìnre Jèsù Kristi

ỌRỌ ỊṢÍ

Ọ̀dúnrún ọ̀dún ọ́ájú kí a tó bí Jèsù, wòlù kan kọ ohun tí a ọ̀ò máa pè ọmọ yìí. Kì í ẹ̀ orúkọ tí ẹ̀nikan lè fí fún ẹ̀dá ẹ̀niyàn. Ẹ̀ kò ní láti gba ohunkóhun gbọ́ kí ẹ̀ tó lè kà iwádú yìí. Ohun tí ẹ̀ nílò kíkì ní pé kí ẹ̀ ẹ̀tán láti wo ọ̀rọ̀ náà. Ó fẹ́rẹ́ jẹ́ pé gbogbo ẹ̀ni tí n bẹ láàyè ní ó ti gbọ́ orúkọ Jèsù. Sùgbọ́n diẹ̀ ní ó ti ka ohun tí Bíbélì fúnra rẹ̀ sọ nípa rẹ̀, tí wọn sì fí idíwọn wọn wo ọ̀rọ̀ náà fún ara wọn. Ohunkóhun tí ẹ̀ bá gbà gbọ́ lónù, àti ohunkóhun tí a bá ti kọ́ yín, kò ní iyàtò kankan sí wa. Inú wa dùn pé ẹ̀ wà nìhìn-ín láti mú ọ̀ye yín pọ̀ sí i nípa Jèsù láti ibi orísun àkókó. A tẹ́ ẹ̀ Ẹ̀wé Mímọ̀ kọ̀ọ̀kan jáde ní kíkún, kí ẹ̀ le rí gbogbo gbólóhùn náà, kì í ẹ̀ apá kan rẹ̀. Níbi tí Bíbélì bá ti sọ ohun kan tààrà, iwádú yìí a sọ bẹ́ẹ̀ pẹ̀lú. Níbi tí iparí-ọ̀rọ̀ kan bá ti wá láti inú fífi àwọn ẹ̀sẹ̀ méjì tàbí jù bẹ́ẹ̀ lọ pàpọ̀, iwádú yìí a sọ bẹ́ẹ̀ pẹ̀lú. Kò sí ohun kan nìhìn-ín tí ó gbé kẹ̀lẹ̀kẹ̀lẹ̀ lẹ̀ ọ̀rọ̀ ẹ̀nikankan nikan. Njẹ́, ẹ̀ ka ohun tí wòlù náà kọ.

ÀFÌKÀ ÌBÚDÙ

Isaiah 9:6 Nítorí a bí ọmọ kan fún wa, a fí ọmọkùnrin kan fún wa, ijoba yóò sì wà ní ẹ̀jìkà rẹ̀. A ó sì máa pè é ní Ẹ̀yanu Olùdámọ̀ràn, Ọ̀lọrun Alágbára, Baba ayérayé, Ọmọ ọ̀ba aláde Àlàáfíà.

ỌMỌ KAN NÍ A BÍ + ỌMỌKÙNRIN KAN NÍ A FÍ FÚN WA → A Ó SÌ PÈ ORÚKỌ RẸ̀ NÍ ỌLỌRUN ALÁGBÁRA.

Ọ̀gọ̀rùn-ún méje ọ̀dún ọ́ájú ibi Jèsù, wòlù kan kọwé pé a ọ̀ò pe ọmọ yìí ní Ọ̀lọrun alágbára. Ọmọ ọ̀wọ̀ Jèsù dùbúlẹ̀ nínú ibùjeun ẹ̀ran. Ka ẹ̀sẹ̀ náà pẹ̀lẹ̀pẹ̀lẹ̀. Àwọn ẹ̀sẹ̀ náà sọ gbogbo ọ̀rọ̀ inú ikèkọ̀ọ̀ yìí payá.

A. ỌLỌRUN TÍ Ó WÍ PÉ "JẸ́ KÍ ÀWA" — ỌLỌRUN KAN, Ẹ̀NI TÍ Ó JU ỌKAN LỌ TÍ Ó N SỌRỌ

A1. Genesisi 1:26 Lẹ́yìn náà ní Ọ̀lọrun wí pé, “Ẹ̀ jẹ́ kí a dá ẹ̀niyàn ní àwòrán ara wa, gégé bí àwa ti rí, kí wọn kí ó jẹ ọ̀ba lórí ẹ̀ja òkun, ẹ̀yẹ ọ̀jú ọ̀run, ẹ̀ran ọ̀sìn, gbogbo ilẹ̀ àti lórí ohun gbogbo tí n rìn lórí ilẹ̀.” (27) Nítorí náà, Ọ̀lọrun dá ẹ̀niyàn ní àwòrán ara rẹ̀, ní àwòrán Ọ̀lọrun ní ó dá a, akọ àti abo ní ó dá wọn.

Ẹ́ JẸ́ KÍ A DÁ ÈNÌYÀN NÍ ÀWÒRÁN ARA WA, GÉGÉ BÍ ÀWA TI RÍ → ỌLỌRUN DÁ ÈNÌYÀN NÍ ÀWÒRÁN ARA RẸ̀.

(Ìrònú tèmi fúnra mi: Ka Jénésìsì 1:26 àti Jénésìsì 1:27 papò. Má ɛ rọ iyàtò tí ó wà láàrin ɛɛ méjèèjì. Jénésìsì 1:26 sọ "àwa" àti "wa." Jénésìsì 1:27 sọ "àwòrán ara rẹ" àti "Ọlórún dá," ọkọ̀ọkan wọn ní ọrọ ẹni kan soṣo. Bíbélì sọ ɛɛ méjèèjì lẹgbẹẹ ara wọn láìní àfọrìjì. Bíbélì kàn sọ méjèèjì ni.)

A2. Genesisi 3:22 Olúwa Ọlórún sì wí pé, “Ọkúnrin náà ti dàbí ọkan lára wa, ó mọ rere àti búburú. A kò gbọdọ jẹ kí ó na ọwọ rẹ kí ó mú lára ẹsò igi iyè kí ó sì jẹ, kí ó sì wà láàyè títi láéláé.”

ỌKÚNRIN NÁÀ TI DI GÉGÉ BÍ ỌKAN LÁRA WA, LÁTI MỌ RERE ÀTI BÚRÚKÚ.

A3. Genesisi 11:7 Ẹ wá, ẹ jẹ kí a sọkalẹ lọ, kí a da èdè wọn rú kí èdè wọn má ba à yé ara wọn mọ.”

ẸJẸ KÍ ÀWA SỌ KALẸ + KÍ ÀWA SÌ DA ÈDÈ WỌN RÚ.

A4. Isaiah 6:8 Nígbà náà ni mo sì gbọ ohùn Olúwa wí pé, “Ta ni èmi yóò rán? Ta ni yóò sì lọ fún wa?”

Nígbà náà ni èmi sì wí pé, “Èmi nìyí, rán mi!”

TA NI YÓÒ SÌ LỌ FÚN WA + NÍGBÀ NÁÀ NI ÈMI SÌ WÍ PÉ?

(Àwọn èrò tèmi fúnraami: Wo Isaiah 6:8 dárádára. Ẹɛ yẹn kan ní ọ̀nà méjèèjì nínú gbólóhùn kan náà: "Ta ni èmi ọ̀ò rán" àti "ta ni yóò lọ fún wa." Olùsọ̀rọ kan náà ni ó lo ọ̀rọ nínú ẹyọ àti ọ̀rọ nínú ọ̀pọ papọ. Kí í ɛ àṣìṣe kíko, kí í sì í ɛ pé Ọlórún ní lo ọ̀rọ ọ̀pọ láti ṣàpẹ̀júwe ara rẹ nikan. Ilàà kan náà ní ɛlẹ̀ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igbà, nínú ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ iwé tí ó yàtò nínú Bíbélì, ní gbogbo ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀rúndún.)

A5. Deuteronomi 6:4 Gbọ iwọ Israẹli, Olúwa Ọlórún wa, Olúwa kan ni. **[H259 echad ■]**

GBỌ IWỌ ISRAẸLI, OLÚWA ỌLÓRUN WA, OLÚWA KAN NI.

(Àwọn èrò tèmi fúnra mi: Diutarónómì 6:4 ni ó ní dárí gbogbo ikékọ̀ọ̀ yí. Ọlórún kan soṣo ni ó wà, ẹnikan soṣo pẹ̀lú: kí í ɛ méjì, kí í ɛ mẹ̀ta, kí í ɛ púpọ. Ẹɛ Ẹwé Mímọ̀ èyíkẹyí nínú ikékọ̀ọ̀ yí tí ó bá dàbí ẹni pé ó ní fí Ọlórún kejì hàn ni a ti kà ní àṣìṣe, Diutarónómì 6:4 sì ni àdánwò fún iyen. Ẹ ɛ̀sàkíyèsì ọ̀rọ̀ Héberù tí a lò nínú ɛɛ yí fún "ọkan." Ọ̀rọ̀ náà ni echad. Ọ̀rọ̀ kan náà ni a lò nígbà tí a pe alẹ̀ àti òwúrọ̀ ní OJÓ KAN, bí ó tilẹ̀ jẹ pé ọ̀nà méjì ni ọ̀jọ̀ ní, àti nígbà tí a pe ọkúnrin àti aya rẹ̀ ní ẸRAN-ARA KAN, bí ó tilẹ̀ jẹ pé ènìyàn méjì ni wọn. Bíbélì yan ọ̀rọ̀ fún "ọkan" tí ó lè gba ẹni tí ó ju ọkan lọ sínú rẹ. Jénésìsì 1:26 wá kọ ọ̀rọ̀ sílẹ̀ pé Ọlórún sọ pé "ẹ jẹ kí àwa ó.")

A6. Isaiah 45:5 Èmi ni Olúwa, àti pé kò sí ẹlòmíràn; yàtò sí èmi kò sí ọlórún kan, Èmi yóò fún ọ ní okun, bí o kò tilẹ̀ tí ì gbà mí

ÈMI NI OLÚWA + ÀTI PÉ KÒ SÍ ẸLÒMÍRÀN + YÀTÒ SÍ ÈMI KÒ SÍ ỌLÓRUN KAN.

(Èrò tèmi fúnra mi: Isaiah 45:5 sọ apá kejì òtítọ̀ yí, ẹ̀kọ̀ yí kì yóò sì yera fún un. Ọlórún sọ ní kedere pé kò sí Ọlórún mìùràn yàtò sí òun. Ohunkóhun tí iyókù àwọn ojú-iwé wònyí bá rí kò lè fí Ọlórún kejì kún un rí. Ohun tí wọn yóò rí ní tí gidì jẹ àjẹjì tí ó sì dára ju Ọlórún kejì lọ: Ọlórún kan náà tí ní fí ara rẹ̀ hàn fún àwọn ènìyàn.)

B. ẸNI TÍ A NPÈ NÍ ANGẸLI OLUWA — TÍ A TÚN NPÈ NÍ ỌLÓRUN

Ọ̀rọ̀ Héberù tí a túmọ̀ sí "angẹli" ni malak (H4397). Malak túmọ̀ sí ẹni tí a rán nísẹ. Malak ní dárúkọ ịṣẹ̀ tí a fí ránṣẹ̀ ẹni náà, kí í ɛ ẹ̀dá ẹni náà. Ẹ̀sàkíyèsì ohun tí Bíbélì ɛ pẹ̀lú ẹni pàtàkì tí a rán nísẹ̀ yí nínú àwọn àkọ̀sílẹ̀ tí ó tẹ̀lẹ̀.

B1. HÁGARI NÍNÚ AGINJÙ — Ó SỌ ORÚKỌ RẸ

Genesisi 16:7 Angẹli Olúwa sì rí Hagari ní ẹgbé ìsun omi ní ijù, ìsun omi tí ó wà ní ẹgbé ọ̀nà tí ó lọ sí Ẹ̀rì. **[H4397 malak ■]** (8) Ó sì wí pé, “Hagari, ìránṣẹ̀ Sarai, níbo ni o ti ǹ bọ, níbo sì ni iwọ ǹ lẹ?” Ó sì dàhùn pé, “Mo ǹ sálo kúrò lódò ọ̀gá mi Sarai ni.” (9) Angẹli Olúwa sì wí fún un pé, “Padà lẹ sí ọ̀dò ọ̀gá rẹ kí o sì tẹ̀rìba fún un.” (10) Angẹli Olúwa náà sì fí kún fún un pé, “Èmi yóò sọ ọ̀ di orílẹ̀-èdè nílá, ìran rẹ̀ kì yóò sì lónkà.”

ÈMI YÓÒ SỌ Ọ DI ORÍLẸ-ÈDÈ NÍLÁ, ÌRAN RẸ KÌ YÓÒ SÌ LÓNKÀ.

Genesisi 16:13 Ó sì pe orúkọ Olúwa tí o bá sọ̀rọ̀ ní, “Ìwọ ni Ọlórún tí ó rí mi,” nítorí tí ó wí pé, “Mo ti ri ẹni tí ó rí mi báyí.”

Ó SÌ PE ORÚKỌ OLÚWA TÍ O BÁ SỌ̀RỌ̀ NÍ, “ÌWỌ NI ỌLÓRUN TÍ Ó RÍ MI.

(Àwọn ìrònú tí ara mi: Ohun méjì nínú Genesisi orí kẹ̀rindínlógún (16) yẹ kí ó dá ònkàwé dúró. Ní àkọ̀kọ̀, ẹni tí a ǹ pè ní "ángẹli OLUWA" wí pé "Èmi yóò sọ irú-omọ rẹ̀ di púpọ." Kò sọ pé "OLUWA yóò sọ irú-omọ rẹ̀ di púpọ." Ó ǹ sọ̀rọ̀ gégé bí ẹni

tí n ́ se ́sẹ̀ ́sòdipúpọ̀ nàà fúnra rẹ̀. Èlẹ̀kejì, ẹ̀sẹ̀ Bíbélì fúnra rẹ̀, kì í ́ se ̀rò Hágàrì, nì ó pe àngẹ̀lì OLUWA yìí nì "OLUWA tí ó bá a sọ̀rọ̀." Hágàrì pe ẹ̀nì kan nàà yìí nì "Ìwọ̀ Ọ̀lọ̀run." Ẹ̀nì tí n ́ ̀sàlàyẹ̀ itàn nínú ìwé Genesisi fara mọ̀ ohun tí Hágàrì sọ̀.)

B2. ỌWÓ LORI ISAACI — Ó FI ARA RẸ BURA

Gẹ̀nẹ̀sisi 22:11 Sùgbọ̀n angẹ̀lì Olúwa ké sí i láti ọ̀run wá wí pé "Abrahamu! Abrahamu!" Abrahamu sì dáhùn pé, "Èmi niyí." (12) Angẹ̀lì Olúwa sì wí pé, "Má ́ se fọ̀wọ̀ kan ọ̀mọ̀ nàà, ìwọ̀ kò sì gbọ̀dọ̀ ́ se é nì ohun kan. Nísinsin yìí nì mọ̀ mọ̀ pé o bẹ̀rù Ọ̀lọ̀run, nítórí pé ìwọ̀ kò fi ọ̀mọ̀ rẹ̀, àní, ọ̀mọ̀ rẹ̀ kan ́ sòsò dù mí."

NÍTÓRÍ PÉ ÌWỌ̀ KÒ FI Ọ̀MỌ̀ RẸ, ÀNÍ, Ọ̀MỌ̀ RẸ KAN ́ SÒSÒ DÙ MÍ.

Gẹ̀nẹ̀sisi 22:15 Angẹ̀lì Olúwa sì tún pe Abrahamu láti ọ̀run wá lẹ̀ẹ̀kejì. (16) Ó sì wí pé, Olúwa wí pé, "Mo fi ara mi búra, níwọ̀n bí ìwọ̀ ti ́ se èyí, tí ìwọ̀ kò fi ọ̀mọ̀ rẹ̀, àní, ọ̀mọ̀ rẹ̀ kan ́ sòsò dù mí (17) nítòótọ̀, ní bíbùkún èmi ó bùkún fún ọ̀, àti ní bíbísí èmi ó sì mú ọ̀ bí sí i bí i ìràwọ̀ ojú ọ̀run àti bí iyanrìn etí Òkun. Irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ yóò sì gba ẹ̀nu ibodè àwọ̀n ọ̀tá wọ̀n (18) àti nípasẹ̀ irú-ọ̀mọ̀ rẹ̀ nì a ó ti bùkún fún gbogbo orílẹ̀-èdè ayé nítórí tí ìwọ̀ gbọ̀rọ̀ sí mi lẹ̀nu."

ARA MI NI MO FI BÚRA, NI OLUWA WÍ → NÍNÚ IRU-Ọ̀MỌ̀ RẸ NI GBOGBO ORÍLẸ-ÈDÈ AYÉ YÓÒ TI GBA IBUKÚN.

(Àwọ̀n èrò ti ara mi: Gbẹ̀ àwọ̀n gbolohun méjì yẹ̀ wò nínú Genesisi 22:11-18. Gbolohun àkókọ̀ nì "Ìwọ̀ kò fi ọ̀mọ̀ rẹ̀ dù mí." Abrahamu ní fi ọ̀mọ̀ rẹ̀ rúbọ̀ sí Ọ̀lọ̀run. Ẹ̀nì tí n ́ sọ̀rọ̀ nínú gbolohun yìí sọ̀ pé a kò dù ọ̀mọ̀ nàà lẹ̀wọ̀ ẹ̀nì tí n ́ sọ̀rọ̀. Gbolohun kejì nì "Èmi fi ara mi búra, nì Olúwa wí." Ní igbà àtíjọ̀, ẹ̀nì tí n ́ búra a máa fi ẹ̀nì kan tí ó tóbi ju ọ̀n lọ̀ búra. Ońsẹ̀ tí a dá tí ó kàn ní fi ìhìn ránşẹ̀ kì í fi ara rẹ̀ búra. Ońsẹ̀ tí a dá kì í fi orúkọ Ọ̀lọ̀run tí ó jẹ̀ mọ̀ májẹ̀mú fi ọ̀wọ̀ sí ibúra. Heberu 6:13 fún idí nàà. Heberu 6:13 sọ̀ pé Ọ̀lọ̀run fi ara rẹ̀ búra. Heberu 6:13 sọ̀ idí nàà pé: "nítórí tí kò sí ẹ̀nì tí ó tóbi ju ọ̀n lọ̀ tí ó lẹ̀ fi búra.")

B3. JAKOBU BA OKUNRIN KAN JAGUN — Ó SÌ SỌ ORÚKỌ IBI NÀÀ NI "OJÚ ỌLORUN"

Gẹ̀nẹ̀sisi 32:24 Ó sì ku Jakọbu nikan, ọ̀kúnrin kan sì bá a ja ìjàkadì títí ó fi di àfẹ̀mọ̀júmọ̀. (25) Sùgbọ̀n nígbà tí ọ̀kúnrin nàà rí i pé ọ̀n kò le borí Jakọbu, ó fọ̀wọ̀ kàn án ní ọ̀dọ̀kán ibi tí eegun itan ti bẹ̀rẹ̀, egungun nàà sì yẹ̀ kúrò lórí ike, bí ó tí n ́ ja ìjàkadì. (26) Nígbà nàà nì ọ̀kúnrin nàà wí fún un pé, "Jẹ́ kí n ́ máa lọ̀, nítórí ojú mọ̀ ti mọ̀." Sùgbọ̀n Jakọbu dá a lóhùn pé, "Èmi kò ní jẹ́ kí o lọ̀, àyàfi bí o bá sùre fún mi."

OKÚNRIN KAN SÌ BÁ A JÌJÀKADÌ → EMI KÌ YÓÒ JẸ́ KÍ Ọ LỌ, BÍ KÒ ́ SE KÍ O SÚRE FÚN MI.

Gẹ̀nẹ̀sisi 32:28 Nígbà nàà nì ọ̀kúnrin nàà wí pé, "Orúkọ̀ rẹ̀ kì yóò jẹ́ Jakọbu mọ̀ bí kò ́ se Israẹ̀lì, nítórí pé ìwọ̀ ti bá Ọ̀lọ̀run àti èniyàn jà, o sì borí." (29) Jakọbu sì bẹ̀ ọ̀kúnrin nàà pé, "Sọ̀ orúkọ̀ rẹ̀ fún mi." Sùgbọ̀n ọ̀kúnrin nàà sá à dáhùn pé, "Èéşẹ̀ tí o ́ n ́ bẹ̀èrè orúkọ̀ mi?" Lẹ̀yìn nàà ó sùre fún Jakọbu níbẹ̀. (30) Jakọbu sì pe orúkọ̀ ibẹ̀ ní Penieli pé, "Mo rí Ọ̀lọ̀run ní ojúkojú, síbẹ̀ a dá èmí mi sí."

GẸ́GẸ́ BÍ Ọ̀MỌ-ALÁDÉ NI ÌWỌ NI AGBÁRA PẸLÚ ỌLÓRUN → MO TI RÍ ỌLÓRUN OJÚ SÍ OJÚ, ẸMÍ MI SÌ YE.

(Àwọ̀n ìrònú ti ara mi: Ẹ̀sẹ̀ Jẹ́nẹ̀sísì 32 pe ẹ̀nì yìí nì ọ̀kúnrin kan. Ọ̀kúnrin yìí tí ó bá Jakọbu jà sọ̀ pé Jakọbu ní agbára PẸLÚ ỌLÓRUN. Jakọbu sọ̀ orúkọ̀ ilẹ̀ nàà nì "ojú Ọ̀lọ̀run." Jakọbu sọ̀ pé a dá èmí ọ̀n sí. Jakọbu bẹ̀èrè orúkọ̀ lẹ̀wọ̀ ọ̀kúnrin yìí. Jakọbu kò rí orúkọ̀ kankan gbà, ibẹ̀èrè kan ́ sòsò nì o gbà padà. Rántí ibẹ̀èrè aláìdáhùn yìí nípa orúkọ̀ nàà. Ibẹ̀èrè kan nàà tún wá padà, nínú ìwé m̀ìrà̀n nínú Bíbélì, ọ̀pọ̀ ọ̀gọ̀rùn-ún ọ̀dún lẹ̀yìn nàà.)

B4. IGBÓ TÍ Ó JÓ — ANGẸLI ẸNI TÍ Ó JẸ EMI NIYI

Eksodu 3:2 Níbẹ̀ nì angẹ̀lì Olúwa ti yọ̀ sí i nínú ọ̀wọ̀-iná tí n ́ jó láàrín igbó. Mose rí i pé iná n ́ jó nínú igbó sùgbọ̀n igbó kò run. (3) Nígbà nàà nì Mose sọ̀ pé, "Èmi yóò lọ̀ wo ohun ìyanu yìí, idí tí iná kò fi jó igbó run." (4) Nígbà tí Olúwa rí i pe Mose ti lọ̀ láti lọ̀ wò ó, Ọ̀lọ̀run ké pé é láti àárín igbó nàà, "Mose! Mose!" Mose sì dáhùn ó wí pé, "Èmi niyí." (5) Olúwa sì wí fún Mose pé, "Má ́ se sún mọ̀ ihín yìí, bọ̀ sálúbàtà rẹ̀ kúrò ní ẹ̀şẹ̀ rẹ̀, nítórí ibi tí ìwọ̀ dúró sí i nì ilẹ̀ mímọ̀ nì." (6) Nígbà nàà ní ó wí pé, "Èmi nì Ọ̀lọ̀run baba rẹ̀, Ọ̀lọ̀run Abrahamu, Ọ̀lọ̀run Isaaki àti Ọ̀lọ̀run Jakọbu." Nítórí idí èyí, Mose sì pa ojú rẹ̀ mọ̀, nítórí ó bẹ̀rù láti bojú wo Ọ̀lọ̀run.

ANGẸLI OLUWA FARAHÀN NÍNÚ ỌWÓ INÁ → OLÓRUN SÌ PẸ É LÁTI INÚ IGBÓ NÀÀ WÁ.

Eksodu 3:14 Ọ̀lọ̀run sì sọ̀ fún Mose pé, "èmi nì ti n ́ jẹ́ èmi nì. Èyí nì ìwọ̀ yóò sọ̀ fún àwọ̀n ará Israẹ̀lì: 'èmi nì nì ó rán mi sí i yín.'"

ẸMI NI TI N ́ JẸ ẸMI NI → ẸMI NI NI Ó RÁN MI SÍ I YÍN.

(Àwọn èrò tèmi fúnra mi: Èkísódù 3:2 sọ pé angẹli OLUWA. Èsẹ mèjì lẹyìn nàà, Èkísódù 3:4 sọ pé OLUWA, àti Ọlórùn. Igbo egún kan nàà, iná kan nàà, àti ohùn kan nàà ni ó farahàn nínú méjèjì. Bíbélì kò rí i gégé bí àìṣedéédéé rárá. Ohùn kan nàà yìí wá fún ni orúkọ tí Ísírẹlì yóò máa gbé títi ayé: ÈMI NI ÈNI TÍ MO JÉ.)

ÌWÒRAN TÍ Ó YÀTÒ, ÌṢẸLẸ KANNÁÀ — igbo tí n jọ àti Jésù nínú àgbàlá tẹmpìlì

Johanu 8:56 Abrahamu baba yín yò láti rí ojọ mi, ó sì rí i, ó sì yò.” (57) Nítorí nàà, àwọn Júù wí fún un pé, “Ọdún rẹ kò ì tó àádótá, iwọ sì ti rí Abrahamu?” (58) Jesu sì wí fún wọn pé, “Lóòótó lóòótó ni mo wí fún yín, kí Abrahamu tó wà, èmi ti wa.” (59) Nítorí nàà wọn gbé òkúta láti sọ lù ú, sùgbọn Jesu fi ara rẹ pamọ, ó sì jáde kúrò ní tẹmpìlì.

KÍ A TÓ BÍ ABRAHAMU, EMI NI → NÍGBÀ NÁÀ NI WỌN GBÉ OKUUTA SÓKÈ LÁTI SỌ Ọ NÍ.

(Ìrò tèmi fúnra mi: Fi àwọn ìṣẹlẹ mèjì yìí sí ègbẹ ara wọn kí iyàtò nàà kọni. Ní ibi igbo, ohùn tí ó jáde nínú iná nàà wí pé Èmi Ni. Mósè bo ojú rẹ ní ibi igbo nàà. Nínú tẹmpìlì, ọkùnrin kan tí ó dúró níwájú ogunlógò wí pé Èmi Ni. Ogunlógò nàà kò òkúta jọ. Ogunlógò nàà kò dárú nipa ohun tí Jésù wí. Ogunlógò nàà mọ ohun tí Jésù wí gan-an. Ogunlógò nàà dá ọrọ Jésù lẹjọ pé ó yẹ fún síso ọkúta pa. Sàkíyèsì pèlú pé Jésù kò wí pé “kí a tó bí Abrahamu, MO WÀ TÈLẸ.” Jésù wí pé Èmi Ni.)

B5. MANOAH ATI IYAWO RẸ — ORÚKỌ TÍ Ó JÉ ÌYALẸNU

Onidajo 13:3 Angẹli Olúwa fi ara han obìnrin nàà, ó sì wí fún un pé, “Bí ó tilẹ jẹ pé iwọ yàgàn, iwọ kò sì tí ì bímọ, iwọ yóò lóyún, iwọ yóò sì bí ọmọkùnrin kan.

ANGẸLI OLÚWA FI ARA HAN OBÌNRIN NÁÀ, Ó SÌ WÍ FÚN UN PÉ → IWỌ YÓÒ SÌ BÍ ỌMỌKÙNRIN KAN.

Onidajo 13:17 Manoa sì béèrè lówọ angẹli Olúwa nàà pé, “Kí ni orúkọ rẹ, kí àwa bá à lè fi ọláfún ọ nígbà tí ọrọ rẹ bá ẹ?” **[H6383 piliy ■]** (18) Sùgbọn angẹli Olúwa nàà dáhùn pé, “Èṣe tí iwọ n béèrè orúkọ mi? Iyanu ni, ó kojá ìmọ.”

ÈṢẸ TÍ IWỌ N BÉÈRẸ ORÚKỌ MI? ÌYANU NI, Ó KOJÁ ÌMỌ?

Onidajo 13:20 Bí èlà ahọn iná ti là jáde láti ibi pẹpẹ ìrúbọ nàà sí ọrun, angẹli Olúwa gòkè re ọrun láàrín ahọn iná nàà. Nígbà tí wọn rí ìṣẹlẹ yìí, Manoa àti aya rẹ wólẹ wọn sì dojúbolẹ. (21) Nígbà tí angẹli Olúwa nàà kò tún fi ara rẹ han Manoa àti aya rẹ mọ, Manoa wá mọ pé angẹli Olúwa ni. (22) Manoa sọ fún aya rẹ pé, “Dájúdájú àwa yóò kú nítorí àwa ti fi ojú rí Ọlórùn.”

ANGẸLI OLÚWA GÒKÈ LỌ NÍNÚ ÌJÌ INÁ PẸPẸ NÁÀ → ÀWA YÓÒ KÚ NÍTÒÓTỌ, NÍTORÍ ÀWA TI RÍ ỌLÓRÚN.

(Èrò tèmi ni pé: Ohun mэта dúró jáde nínú Onidàájọ 13. Mánòá béèrè fún orúkọ nàà, gan-an gégé bí Jékòbù ti ẹ nínú Jénésìsì 32. A tún fi orúkọ nàà pamọ fún Mánòá, ní àkókò yìí pèlú idí tí a sọ jáde. Ọrọ Héberù tí a fi fún idí nàà ni piliy (H6383). Bíbélì KJV tú piliy sí “ìkòkò.” Piliy ní itumọ ohun tí ó ju bí a lè mọ lọ ní iyanu. Piliy wá láti gbòhgbò kan nàà pèlú pele (H6382), ọrọ tí a tú sí “Alátayébáyé” nínú Aísáyà 9:6, nìbì tí a ti pe orúkọ ọmọ tí a bí fún wa. Ángẹlì Olúwa kan nàà yìí wá gòkè lọ nínú ọwọ-iná pẹpẹ nàà. Ìparí ọrọ Mánòá fúnra rẹ kì í ẹ “a ti rí ángẹlì kan.” Ìparí ọrọ Mánòá ni “a ti rí Ọlórùn.”)

B6. BALÓGUN NÍBÀDÌ JERIKO — TÍ A JÓSÌN FÚN, TÍ BÀTÀ SÌ YỌ

Joşua 5:13 Nígbà tí Joşua súnmọ Jeriko, ó wo òkè ó sì rí ọkùnrin kan tí ó dúró ní iwájú rẹ pèlú idà ní ọwọ rẹ. Joşua sì tò ọ lọ, ó sì bí í pé, “Njẹ iwọ wá fún wa tàbí fún ọtá a wa?” **[H8269 sar ■]** (14) “Kí í ẹ fún èyíkẹyìí ó fèsì, sùgbọn gégé bí olórí ogun Olúwa ni mo wá nísinsin yìí.” Nígbà nàà ni Joşua sì wólẹ ní iwájú u rẹ ní ibèrù, ó sì bí í léèrè, “Kí ni Olúwa ní í sọ fún ìránṣẹ rẹ?” (15) Olórí ogun Olúwa sì dá a lóhùn pé, “Bọ sálúbàtá rẹ kúrò ní ẹsẹ rẹ, nítorí pé ibi tí iwọ dúró sí yìí, ilẹ mímọ ni.” Joşua sì ẹ bẹẹ.

JOŞUA WÓLẸ NÍ OJÚ RẸ SÍ ILẸ, Ó SÌ FORÍBALẸ → BỌ BÀTÀ RẸ KÚRÒ LẸSẸ RẸ; NÍTORÍ IBI TÍ IWỌ DÚRÓ JẸ MÍMỌ.

ÌWOYE ỌTỌ, ÌṢẸLẸ KANNÁÀ — àwọn ọkùnrin méjì tí a sọ fún láti bọ bàtá wọn

Eksodu 3:5 Olúwa sì wí fún Mose pé, “Má ẹ súnmọ ihín yìí, bọ sálúbàtá rẹ kúrò ní ẹsẹ rẹ, nítorí ibi tí iwọ dúró sí ì nì ilẹ mímọ ni.”

BỌ SÁLÚBÀTÀ RẸ KÚRÒ NÍ ẸSẸ RẸ, NÍTORÍ IBI TÍ IWỌ DÚRÓ SÌ Ì NÌ ILẸ MÍMỌ NI.

(Àwọn èrò ara mi: Sàkíyèsì àṣẹ kan nàà, tí a fi fẹrẹfẹ ọrọ kan nàà sọ, tí a fún àwọn ọkùnrin méjì ọtọtọ ní, ọrúndún méjì lélógún kúrò lára ara wọn. Ní ègbẹ igbo nàà, àṣẹ nàà wá láti ẹnu ohùn tí Bíbélì pè ní OLÚWA àti Ọlórùn. Ní ita Jérikò, àṣẹ nàà wá láti ọdọ ọkùnrin kan tí ó dúró síbẹ pèlú idà ní ọwọ rẹ. Joşua wólẹ ó sì foríbalẹ fún ọkùnrin yìí. Ọkùnrin nàà kò kọ iforíbalẹ nàà. Fi èyí wéra pèlú ohun tí ángẹlì tòótọ tí a dá ẹ nígbà tí ọkùnrin kan bá gbiyànjú láti foríbalẹ fún ángẹlì nàà.

Ángèlì náà wí pé, “Èmi egbé ìránṣẹ̀ rẹ̀ nì” (Ìṣípáyá 19:10), àti pé, “sin Ọlórún.” (Ìṣípáyá 22:9). Jòhànnù gbàyànjú láti foríbalẹ̀ fún àngèlì kan nígbà méjì, ìgbà méjèèjì nì àngèlì náà kò. Kò sí ẹnìkẹ̀ni tí ó kò iforíbalẹ̀ Jósúa ní ìta Jèrikò.)

B7. NÍSÌSÌYÍ, MÁJÈMÚ TITUN SỌ ÒRÒ KAN TÓ Ẹ KEDERE

Johanu 1:18 Kò sí ẹ̀ni tí ó rí Ọlórún rí, bí kò ẹ̀ ọ̀n nìkan, àní ọ̀mọ̀ rẹ̀ kan ṣoṣo, ẹ̀ni tí ọ̀n pàápàá jẹ Ọlórún, tí ó sì wà ní ìbáṣepọ̀ tí ó súnmọ̀ jùlọ̀ pẹ̀lú baba, ọ̀n náà nì ó sì fí í hàn. **[G1834 exegeomai ■]**
[G3439 monogenes ■]

KÒ SÍ Ẹ̀NIKAN TÍ Ó RÍ ỌLỌRUN RÍ → ỌMỌ BÍBÍ KANṢOṢO NÍ Ó TI FÍ Í HÀN.

Johanu 5:37 Àti Baba tìkára rẹ̀ tí ó rán mi ti jẹ́rìí mi. Èyin kò gbọ̀ ohùn rẹ̀ nígbà kan rí, bèẹ̀ nì ẹ̀ kò rí ìrísí rẹ̀.

ÈYIN KÒ GBỌ OHÙN RẸ NÍGBÀ KAN RÍ, BẸẸ NI Ẹ KÒ RÍ ÌRÍSÍ RẸ.

1 Timotiu 6:16 Ẹ̀nikan ṣoṣo tí ó jẹ̀ àìkú, tí nì gbé inú ìmọ̀lẹ̀ tí a kò lè súnmọ̀, ẹ̀ni tí ènìyàn kan kò rí rí, tí a kò sì lè rí: ẹ̀ni tí ọ̀lá àti agbára títí láé nì ẹ̀ tirẹ̀. Àmín.

TÍ NÌ GBÉ INÚ ÌMỌLẸ TÍ A KÒ LÈ SÚNMỌ → ẸNI TÍ ÈNÌYÀN KAN KÒ RÍ RÍ, TÍ A KÒ SÌ LÈ RÍ.

Nísinsìnyí, fí ìdajì méjèèjì ti Bíbélì sí egbé ara wọn kí o sì ka ìdajì méjèèjì náà papọ̀.

Májèmú Láéláé sọ, léraléra, pé àwọn ènìyàn Rí ẹnìkan yìí, wọn bá a sọrọ̀, wọn jẹun níwájú rẹ̀, wọn bá a jà, wọn sì yè.

Májèmú Tuntun sọ, ní kedere àti ní ìgbà méta, pé kò sí ẹnìkẹ̀ni tí ó tū rí Ọlórún Baba rí, kò sì sí ẹnìkẹ̀ni tí ó lè rí Ọlórún Baba.

Àwọn gbólóhùn méjèèjì jẹ̀ òtítọ̀. Nítorí náà, ẹ̀ni tí àwọn ènìyàn rí ní Májèmú Láéláé àti Baba tí àwọn ènìyàn kò lè rí kì í ẹ̀ ẹ̀ni kan náà. Jòhànnù sọ ẹ̀ni tí ó jẹ̀ ẹ̀ni tí a rí náà. Ó wí pé ẹ̀ni tí a rí náà nì Ọmọ̀ bíbí kan ṣoṣo, Ọmọ̀ tí nì bẹ̀ ní oókan àyà Baba, àti pé Ọmọ̀ yìí ti mú Ọlórún Baba jáde síbì tí a ti lè rí Ọlórún Baba.

[ẸṢẸ MẸWU TI A KA POO — KÒ SÍ ẸṢẸ KAN ṢOṢO TÍ Ó SỌ ÈYÍ FÚNRARẸ]

(Èrò ọkàn mi fúnra mi: Sọra kí o sì jẹ̀ olóòótọ̀ ní ihìn gan-an, nítorí èyí gan-an nì ibi tí ẹnìkan lè bèrẹ̀ sí fí kún inú Bíbélì. Ohun tí a sọ ní TÍTÒYÍN RÍN: ẹ̀ṣẹ̀ Májèmú Láéláé fúnra rẹ̀ nì pe ẹnìkan tí a rán yìí ní OLUWA àti Ọlórún, àwọn ènìyàn tí wọn sì pàdẹ̀ ẹnìkan tí a rán yìí náà sọ ohun kan náà. Apá yẹ̀n kì í ẹ̀ àlàyé tí a fí ọgbọ̀n dá. Apá yẹ̀n nì ohun tí àwọn gbólóhùn náà sọ fúnra wọn. Ohun tí A DÁ NÍPA JÍJỌ ẸṢẸ PỌ: pé ẹnìkan tí a lè fí ọjú rí yìí ní pàtàkì jẹ̀ Ọmọ̀ náà. Kò sí ẹ̀ṣẹ̀ kan ṣoṣo tí ó sọ pé “àńjẹlì OLUWA nínú Genesisi 16 nì Jesu.” Àlàyé yìí nì a dá nípa fífi Jóhannu 1:18, Jóhannu 5:37, àti 1 Timoteu 6:16 sí egbé àwọn ìtàn Májèmú Láéláé, kí a sì béèrẹ̀ pé ta nì a rí. Ìdì niyẹn tí àmì itókasi fí wà nìbẹ̀, àmì itókasi náà sì máa wà nìbẹ̀.)

B8. ÌRÁNṢẸ-TÍ-Í-Ẹ-OLUWA SÌ TÚN FARAHAN NÍ ÒPIN GAN-AN TI MÁJÈMÚ LÁÉLÁÉ

Malaki 3:1 “Wò ó, Èmi yòò ran ìránṣẹ̀ mi, yòò tún ọ̀nà ẹ̀ ṣáájú mi. Nígbà náà nì Olúwa, tí èyin nì wa, yòò dé nì òjìjì sí tẹ̀mpilì rẹ̀; àní oníṣẹ̀ májèmú náà, tí inú yín dùn sí, yòò dé,” nì Olúwa àwọn ọ̀mọ̀-ogun wí. **[H4397 malak ■]**

ÈMI YÓÒ RÁN ÌRÁNṢẸ MI + YÓÒ TÚN Ọ̀NÀ Ẹ ṢÁÁJÚ MI → OLÚWA YÓÒ SÌ LỌLỌLỌ DÉ SÍ TẸMPILÌ RẸ, ÀNÍ ÌRÁNṢẸ MÁJÈMÚ NÁÀ.

ÌWÒYE ỌTỌTỌ, ÌṢẸLẸ KANNÁÀ — ìránṣẹ̀ tí a ṣèlérí, àti ìránṣẹ̀ tí a dá mò

Marku 1:2 Gégé bí a ti kọ ọ̀ nínú ìwé wòlù Isaiah pé, “Èmi yòò ran oníṣẹ̀ mi síwájú rẹ̀, Ẹni tí yòò tún ọ̀nà rẹ̀ ẹ̀.” (3) “Ohùn ẹ̀ni tí nì kígbe ní ijù, ‘Ẹ tún ọ̀nà Olúwa ẹ̀, ẹ̀ ẹ̀ ọjú ọ̀nà rẹ̀ kí ó tọ̀.’” (4) Johanu dé, ẹ̀ni tí ó n

tenibomi ní aginjù, tí ó sì n wààsù itèbomi irònúpiwàdà fún idárijì èşè.

EMI YÓÒ RAN ONÍŞÉ MI SÍWÁJÚ RẸ, ẸNI TÍ YÓÒ TÚN ỌNÀ RẸ ŞE → Ẹ ŞE OJÚ ỌNÀ RẸ KÍ Ó TỌ.

(Àwọn èrò tèmi fúnra mi: Malaki 3:1 dárúkọ àwọn ẹni méjì tí a rán ní ẹşẹ kan soşo. Ẹni àkókọ tí a rán lọ síwájú láti pa ọnà mọ. Ẹni kejì tí a rán ni a n pè ní "Oluwa" àti "iránşẹ májẹmú." Ẹni kejì yìí ni ẹni tí n bọ wá sí tẹmpilì Oluwa fúnra rẹ. Marku sí Ìhìnrere Marku silẹ pẹlú isọrọ ọrọ yẹn gan-an láti Malaki 3:1. Marku pe olúpapa ọnà nàà ní Johanu, nínú aginjù. Èyí fi ẹni kejì tí a rán silẹ láidárúkọ láti ọwọ Marku nígbà nàà. Májẹmú Láéláé parí pẹlú idúró de iránşẹ kan tí í şe Oluwa. Májẹmú Tuntun sì bèrẹ pẹlú iránşẹ kan nàà tí n rìn wólé.)

C. IGI TÍ A GBÉ LÉ ỌMỌ KANŞOŞO NÀÀ — ABRAHAMU ÀTI ISAAKI LÓRÍ ÒKÈ

C1. Genesisi 22:2 Ọlórún sì wí pé, “Mú ọmọ rẹ, àní Isaaki ọmọ rẹ kan soşo nì, tí iwọ fẹràn, lọ sí ilẹ Moria, kí o sì fi rú ẹbọ sísun nìbẹ lórí ọkan nínú àwọn òkè tí ẹmi yóò sọ fún ọ.” **[H3173 yachiyd ■]**

MÚ ỌMỌ RẸ WÁ NÍSÌNYÍ, ỌMỌ RẸ KANŞOŞO, ISAAKI, ẸNI TÍ Ò NÍFẸẸ → RÚBỌ RẸ NÍBẸ FÚN ẸBỌ SÍSUN.

C2. Genesisi 22:6 Abrahamu sì gbé igi ẹbọ sísun nàà ru Isaaki, ọun fúnra rẹ sì mú iná àti ọbẹ. Bí àwọn méjèèjì ti n lọ **[H6086 ets ■]**

ABRAHAMU SÌ GBÉ IGI ẸBỌ SÍSUN NÀÀ RU ISAAKI → BÍ ÀWỌN MÉJÈÈJÌ TI N LỌ.

(Àwọn irònú mì tikára mì: Nínú Genesisi 22:6, baba nàà kò ru igi nàà. Isaaki ni ó ru igi nàà lọ sórí òkè. Abrahamu yóò gbé Isaaki ka orí igi nàà. Ọrọ Héberù fún igi nàà ni ets (H6086). Ọrọ lásán ni fún igi tí ó wà láàyè, àti fún igi tí a gé pẹlú. Ọrọ kan nàà ni a fi n pe igi iyè, àti igi tí ó wà láàrin ọgbà nàà.)

C3. Genesisi 22:7 Isaaki sì sọ fún Abrahamu baba rẹ wí pé, “Baba mi.” Abrahamu sì dalóhùn pé, “Ẹmi nìyí ọmọ mi.” Isaaki sì tún wí pé, “Wò ó iná àti igi nìyí, şùgbón nìbo ni ọdọ-àgùntàn fún ẹbọ sísun nàà wà?” (8) Abrahamu sì dáhùn pé, “Ọmọ mi, Ọlórún fúnra rẹ ni yóò pèsè ọdọ-àgùntàn fún ẹbọ sísun nàà.” Bẹẹ ni àwọn méjèèjì jùmọ n lọ.

NÍBI TI ÀGÙTÀN FÚN ẸBỌ SÍSUN WÀ? → ỌLỌRUN NÍ YÍÓ PÈSÈ ÀGÙTÀN FÚN ARA RẸ.

C4. Genesisi 22:13 Abrahamu sì gbójú sókè, ó sì rí àgbò kan tí ó fi iwo há pàntírí, ó sì lọ mú un, ó sì fi rú ẹbọ sísun dípò ọmọ rẹ.

ÀGBÒ KAN TÍ Ó HÁ SÍNÚ IGBÓ NÍPA ÌWO RẸ → Ó FI RÚ ẸBỌ SÍSUN NÍ IPÒ ỌMỌ RẸ.

Genesisi 22:14 Abrahamu sì pe orúkọ ibẹ ni, Jehofah Jire. Bẹẹ ni a sì n wí títí di òní olónù pé, “Ní orí òkè Olúwa, ni a ó ti pèsè.”

NÍ ORÍ ÒKÈ OLÚWA, NI A Ó TI PÈSÈ.

(Awọn ero mì tikára mì: Ronú lórí ibèèrè ọmọ nàà lẹẹkan sí i nínú Jénésìsì 22:7: nìbo ni ọdọ-àgùntàn nàà wà? Abrahamu dá ibèèrè nàà lóhùn. Idáhùn Abrahamu jinlẹ ju bí ó ti mọ lọ. Abrahamu wí pé, “Ọlórún yóò pèsè ọdọ-àgùntàn fún ara rẹ fún ẹbọ sísun.” Gbólóhùn yẹn lè ní itumọ méjì. Itumọ kan ni pé Ọlórún yóò rí ọdọ-àgùntàn kan fún lílò ara rẹ. Itumọ miiran ni pé Ọlórún yóò pèsè ara rẹ gan-an gégé bí ọdọ-àgùntàn nàà. Ohun tí Ọlórún pèsè ní ojọ nàà ní ti gidi ni AGBÒ, kì í şe ọdọ-àgùntàn. Agbò jẹ àgùntàn akọ tí ó ti dàgbà pátápátá. Agbò yìí kú ní ipò ọmọ nàà, tí a mú ní iwo. Ibèèrè Ísaákì ni a dáhùn lórí òkè nàà ní ọnà kan. Ibèèrè Ísaákì tún jẹ èyí tí kò tũ ní idáhùn ní ọnà miiran. A şì jẹ ọdọ-àgùntàn kan ní gbèsè. Abrahamu fún ibi nàà ní orúkọ pẹlú ilé rí kan ní àkókò ojọ iwájú: “lórí òkè Olúwa ni a ó rí i.”)

ÌWÒRÁN ỌTỌTỌ, ÌŞẸLẸ KANNÁÀ — ọmọ tí ó gbé igi nàà, àti Ọmọ tí ó gbé àgbélébùú nàà

Genesisi 22:6 Abrahamu sì gbé igi ẹbọ sísun nàà ru Isaaki, ọun fúnra rẹ sì mú iná àti ọbẹ. Bí àwọn méjèèjì ti n lọ

ABRAHAMU GBE IGI LE ISAAKI ỌMỌ RẸ LÁRA → WỌN JỌ LỌ PẸLÚ ARA WỌN.

Johanu 19:17 Nítorí nàà, wọn mú Jesu, ó sì jáde lọ, ó ru àgbélébùú fúnra rẹ sí ibi tí à n pè ní ibi agbárí, ní èdè Heberu tí à n pè ní Gọlgotha.

NÍTORÍ NÀÀ, WỌN MÚ JESU, Ó SÌ JÁDE LỌ, Ó RU ÀGBÉLÉBÙÚ FÚNRA RẸ SÍ IBI TÍ À N PÈ NÍ IBI AGBÁRÍ.

Johanu 19:18 Níbi tí wọn gbé kàn án mọ àgbélébùú, àti àwọn méjì miiran pẹlú rẹ, nìhà ìhín àti nìhà kejì, Jesu sì wà láàrín.

NIBẸ NI WỌN KÀN Á MỌ AGBELEBU + JESU WÀ LÁRIN.

(Àwọn èrò tèmi fúnrami: Baba kan, ọmọ kan soşo tí baba nàà nífẹẹ rẹ, òkè kan, igi tí a gbé sí orí èyìn ọmọ nàà fúnra rẹ, àti ọmọ nàà tí n rìn gòkè lọ lábẹ igi nàà. Ìran yìí şẹlẹ lẹmẹjì nínú Bibélì. Ìgbà kiíní, nínú Jénésìsì 22, Ọlórún dá ọbẹ nàà dúró.)

Ọlórún fí àgbò kan rọpọ ọmọ náà. Ìgbà kejì, ní àgbélébùú, kò sí ẹnìkẹni tí ó dá ikú náà dúró. Ní àkókò yìí, Ọmọ náà ni ẹnì tí ó rọpọ. Ẹ̀kíyèsí ìyàtò kan sù láàrín àwọn ìran méjèjì. Ísààkì bì léèrè pé, "níbò ni ọ̀dọ̀ àgùntàn náà wà?" Kò sí idáhùn sí ibéèrè Ísààkì ní ọjọ náà. Idáhùn náà dé lẹ́yìn náà, ní Odò Jódàní, láti ọ̀dọ̀ Jòhànnù. Jòhànnù tọka sí ọ̀kùnrin kan tí ń rìn wá sí ọ̀dọ̀ rẹ̀.)

C5. Johanu 1:29 Ní ọjọ kejì, Johanu rí Jesu tí ó ń bọ wá sí ọ̀dọ̀ rẹ̀, ó sì wí pé, “Wò ó, Ọ̀dọ̀-àgùntàn Ọlórún, ẹnì tí ó kó ẹ̀ṣẹ̀ ayé lọ!

Ó SÌ WÍ PÉ, “WÒ Ó, Ọ̀DỌ̀-ÀGÙNTÀN ỌLÓRUN, ẸNI TÍ Ó KÓ ẸṢẸ AYÉ LỌ.

C6. Genesisi 22:2 Ọlórún sì wí pé, “Mú ọmọ rẹ, àní Isaaki ọmọ rẹ kan soṣo nì, tí iwọ fẹràn, lọ sí ilẹ Moria, kí o sì fi rú ẹbọ sísun nìbẹ lórí ọkan nínú àwọn òkè tí èmi yòò sọ fún ọ.”

Johanu 3:16 “Nítorí Ọlórún fẹ aráyé tó bẹẹ gẹ́, tí ó fi ọmọ rẹ kan soṣo fún ni, kí ẹnìkẹni tí ó bá gbà á gbọ, má bà á sẹgbé, sùgbón kí ó lè ní iyè àinípẹkun. **[G3439 monogenes ■]**

OMO O RE KANSOṢO, ẸNI TÍ IWỌ FẸRÀN → Ó FI OMO BÍBÍ RẸ KANSOṢO FÚNNI.

C7. Heberu 11:17 Nípa ìgbàgbọ̀ ni Abrahamu, nígbà tí a dán an wò láti, fi Isaaki rú ẹbọ: àní òun ẹnì tí ó rí ilérí gba múra tan láti fi ọmọ bíbí rẹ kan soṣo rú ẹbọ. (18) Nípa ẹnì tí wí pé, “Nínú Isaaki ni a ó ti pe irú-ọmọ rẹ.” (19) Ó sì rò ó sí pé Ọlórún tilẹ̀ lè gbé e dide kúrò nínú òkú, bẹ̀ẹ̀ ni, bí a bá sọ ọ̀ lónà àpẹrẹ̀, ó gbà á padà.

Ó FI OMO RẸ KANSOṢO RÚBỌ → Ó SÌ RÒ Ó PÉ ỌLÓRUN LÈ JÍ I DÌDE KÚRÒ NÍNÚ ÒKÚ.

(Èrò inú mi: Ò̀nkọ̀wé iwé Hébéru lo ọ̀rọ̀ Gírúíkì kan náà fún Ísààkì tí Jòhànnù lè fún Jèsù. Ọ̀rọ̀ náà ni "àkóbí kansoṣo," monogenes (G3439). Ò̀nkọ̀wé iwé Hébéru sọ fún wa ohun tí Ábúráhámù ń ronú lórí ní ọ̀nà tí ó ń gòkè lọ sórí òkè náà. Ábúráhámù ń ronú pé Ọlórún lè jí ọmọkùnrin náà dide kúrò nínú òkú. Ábúráhámù sọ fún àwọn ọ̀dọ̀mọkùnrin ní ẹ̀ṣẹ̀ òkè náà pé, "Èmi àti ọmọ náà yóò lọ síbẹ̀, a ó sì máa jòsìn, a ó sì tún padà tọ̀ yín wá." Ábúráhámù ní irètí láti bọ̀ padà sọkalẹ̀ lórí òkè náà pẹ̀lú Ísààkì. Ábúráhámù gba Ísààkì padà, gégé bí ò̀nkọ̀wé iwé Hébéru ti sọ, "ní àwòrán." Àwòrán nìbì tùmọ̀ sí àpẹrẹ̀ tàbí àmì. Ọjọ̀ méta lẹ́yìn àṣẹ̀ náà, ọmọkùnrin kan tí ó dà bí ẹnì tí ó ti kú padà wá yè.)

AKIYESI KAN LÓRÍ IBI NÀÀ — àkíyèsí ìtiléyìn kan, kì í ṣe ẹ̀tọ̀ tí àwọn ẹ̀ṣe náà ń sọ tààràtà

2 Kronika 3:1 Nígbà náà, Solomoni bèrẹ̀ sí ní kọ̀ ilẹ̀ Olúwa ní Jerusalemu lórí òkè Moria, nìbì tí Olúwa ti farahan baba a rẹ̀ Dafidi. Ní orí ilẹ̀ ìpakà Arauna ará Jebusi, ibi tí Dafidi pèsè.

NÍGBÀ NÀÀ, SOLOMONI BÈRẸ̀ SÍ NÍ KỌ̀ ILẸ̀ OLÚWA NÍ JERUSALEMU LÓRÍ ÒKÈ MORIA.

[ẸṢẸ MEWU TI A KA POO — KÒ SÍ ẸṢẸ KAN SOṢO TÍ Ó SỌ ÈYÍ FÚNRARẸ]

(Àwọn èrò ọkàn mi: Jénésìsì 22:2 sọ orúkọ ibi tí Ọlórún rán Ábúráhámù sí gégé bí ilẹ̀ Móríah. 2 Kíróníkà 3:1 sọ orúkọ ibi tí Sólómónì kọ̀ tẹ̀mpilì sí gégé bí Òkè Móríah, ní Jerúsálẹ̀mù. Òkè irúbo tó fẹ́rẹ́ ẹ̀ṣẹ̀ sí Ísààkì àti òkè gbogbo irúbo tí ó tẹ̀ lẹ̀ e nínú tẹ̀mpilì nítorí náà ní orúkọ kan náà. Jerúsálẹ̀mù pẹ̀lú ni ilú kan náà tí àwọn ọmọ ogun ti kan Jèsù mọgi lóde idí odi ilú náà. Sọ ohun tí àwọn ẹ̀ṣe náà sọ nìkan. Àwọn ẹ̀ṣe náà kò sọ pé Gólgótà jẹ̀ àpáta kan náà pẹ̀lú Móríah. Àwọn ẹ̀ṣe náà sọ pé orúkọ kan náà, ọ̀wọ̀ àwọn òkè kan náà, àti ilú kan náà ni. Ọ̀rọ̀ Ábúráhámù fúnra rẹ̀ ni pé "ní orí òkè OLÚWA ni a óò ti rí i." Ábúráhámù sọ àwọn ọ̀rọ̀ wọ̀nyẹn ní ìgbà iwájú.)

D. OMO ỌDỌ TÍ Ó JÌYÀ — ORÍ TÍ Ó Ẹ̀PEJUWE AGBELEBU KÍ AWỌN AGBELEBU TÓ WÀ

D1. Isaiah 52:13 Kíyèsí i, iránṣẹ̀ mi yóò hùwà ọlọgbọ̀n; òun ni a ó gbé sókè tí a ó sì gbéga a ó sì gbé e lékè gidigidi. (14) Gégé bí a ti rí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ tí wọ̀n ń bu ọláfún un— iwò ọjọ̀ rẹ̀ ni a ti bàjẹ̀ kojá ti ẹnìkẹni àti irísí rẹ̀ ní a ti bàjẹ̀ kojá ohun tí ènìyàn ń fẹ̀. (15) Bẹ̀ẹ̀ ni yóò ṣe bomirin àwọn orílẹ̀-èdè ká, àwọn ọba yóò sì pa ẹnu wọn mọ̀ nítorí rẹ̀. Nítorí ohun tí a kò sọ fún wọn, wọn yóò rí i, àti ohun tí wọn kò tí i gbọ̀, ni yóò sì yé wọn.

IRÍSÍ RẸ̀ BÀJẸ̀ JU TI ẸNIKẸNI LỌ → BẸẸ NI YÓÒ WỌN OMI SÍ ORÍ ỌPỌLỌPỌ ORÍLẸ-ÈDÈ.

D2. Isaiah 53:1 Ta ni ó ti gba iròyìn in wa gbọ̀ àti ta ni a ti fi apá Olúwa hàn fún? (2) Òun dàgbàsókè níwájú rẹ̀ gégé bí àṣẹ̀ṣẹ̀yọ irúgbìn, àti gégé bí i gbò̀ngbò tí ó jáde láti inú iyangbẹ̀ ilẹ̀. Òun kò ní ẹwà tàbí ògo láti fà wá sọ̀dọ̀ ara rẹ̀, kò sí ohun kankan nínú àbùdà rẹ̀ tí ó fi yẹ kí a ṣàfẹ́rì i rẹ̀.

TA NI Ó GBÀGBỌ̀ IRÒYÌN WA? → KÒ SÍ ẸWÀ KAN NÍNÚ RẸ̀ TÍ ÀWA Ó FI FẸ̀ RẸ̀.

D3. Isaiah 53:3 A kẹgàn rẹ àwọn ènìyàn sì kò ọ sílẹ̀, ẹni ibànújẹ, tí ó sì mọ bí ipónjù ti rí. Gégẹ́ bí ẹnikan tí àwọn ènìyàn ní fojú pamọ́ fún a kẹgàn rẹ, a kò sì bu ọláfún un rárá.

ỌKÙNRIN ÌBÀNÚJẸ, TÍ Ó SÌ MỌ ÀÌSÀN → A KẸGÀN RẸ, AWA KÒ SÌ KÀ Á SÍ.

D4. Isaiah 53:4 Lóótítọ́ ó ti ru àìlera wa lọ ó sì ti ru ibànújẹ wa pẹlú, síbẹ a kà á sí ẹni tí Ọlórún lù, tí ó lù, tí a sì pón lójú. (5) Sùgbón a sá a lógbẹ nítorí àìsedéédéé wa a pa á lára nítorí àìṣòdodo wa; ijìyà tí ó mú àlàáfíà wá fún wa wà lórí i rẹ, àti nípa ogbẹ rẹ ni a fi mú wa láradá.

A ẸA FÚN ÀWỌN ÌRÉKÒJÀ WA + A LÙ Ú FÚN ÀWỌN ẸẸ WA → NÍPA ÀWỌN ẸGBẸ RẸ NI A FI WÀ Ó SÀN.

D5. Isaiah 53:6 Gbogbo wa bí àgùntàn, ti ẹ̀nà lẹ, ẹnikòṣkan wa ti yà sí ọ̀nà ara rẹ; Olúwa sì ti gbé e ka orí ara rẹ gbogbo àìsedéédéé wa.

GBOGBO WA BÍ ÀGÙNTÀN, TI Ẹ̀NÀ LẸ → OLÚWA SÌ TI GBÉ E KA ORÍ ARA RẸ GBOGBO ÀÌSEDÉÉDÉÉ WA.

D6. Isaiah 53:7 A jẹ ẹ ní yà, a sì pón ọn lójú, síbẹ kò ya ẹnu rẹ; a mú un wá gégẹ́ bí ọ̀dọ-àgùntàn sọ̀dọ alápata, àti gégẹ́ bí àgùntàn tí ó dákẹ níwájú olùrẹrun rẹ, síbẹ kò ya ẹnu rẹ.

A MÚ UN WÁ GÉGẸ́ BÍ Ọ̀DỌ-ÀGÙNTÀN SỌ̀DỌ ALÁPATÀ → SÍBẸ KÒ YA ẸNU RẸ.

D7. Isaiah 53:8 Pẹlú ipónlójú àti idánìlẹ́jọ ni a mú un jáde lẹ, ta ni ó sì le sọ nípa ìrànlowọ́ rẹ? Nítorí a ké e kúrò ní ilẹ̀ àwọn aláàyẹ; nítorí àìsedéédéé àwọn ènìyàn mi ni a ẹ lù ú.

NÍTORÍ A KÉ E KÚRÒ NÍ ILẸ̀ ÀWỌN ALÁÀYẸ → NÍTORÍ ÀÌSEDÉÉDÉÉ ÀWỌN ÈNÌYÀN MI NI A Ẹ LÙ Ú.

D8. Isaiah 53:9 A fún un ní ibojì pẹlú àwọn ikà, àti pẹlú àwọn ọlórò ní ikú rẹ, bí ó tilẹ́ jẹ pé kò hùwà jàgídìjàgan kan, tabí kí a rí ẹ̀tàn kan ní ẹnu rẹ.

A FÚN UN NÍ IBOJÌ PẸLÚ ÀWỌN ÌKÀ + ÀTI PẸLÚ ÀWỌN ỌLÓRÒ NÍ IKÚ RẸ → BÍ Ó TILẸ́ JẸ PÉ KÒ HÙWÀ JÀGÍDÍJÀGAN KAN.

D9. Isaiah 53:10 Síbẹ, ó wu Olúwa láti pa á lára àti láti mú kí ó jìyà, bí ó tilẹ́ jẹ pé Olúwa fi ayé rẹ fún ẹbọ ẹ̀sẹ, Ọ̀un yóò rí àrómọ̀dọ̀mọ̀ rẹ àti ọjọ ayé rẹ yóò pé títí, àti ète Olúwa ni yóò gbèrú ní ọwọ́ rẹ.

NÍGBÀ TI ÌWỌ BA FI ỌKÀN RẸ Ẹ ẸBỌ ẸẸ → Ọ̀UN Ó RÍ IRÚ-ỌMỌ RẸ, Ọ̀UN Ó SÌ FI ỌJỌ RẸ GÙN.

D10. Isaiah 53:11 Lẹ́yin ipónjù ẹmí rẹ, ọ̀un yóò rí ìmọ̀lẹ̀, ààyẹ yóò sì tẹ ẹ lórún; nípa ìmọ̀ rẹ ìránṣẹ́ mi olódodo yóò dá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ láre, Ọ̀un ni yóò sì ru àìsedéédéé wọn. (12) Nítorí náà ẹmí yóò fún un ní ipín pẹlú àwọn ẹni nílá ọ̀un yóò sì pín ikógun pẹlú àwọn alágbára, nítorí pé ọ̀un jọwọ́ ẹmí rẹ fún ikú, tí a sì kà á mọ àwọn alárékojá. Nítorí ó ru ẹ̀sẹ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, ó sì ẹ ilàjà fún àwọn alárékojá.

NÍTORÍ PÉ Ọ̀UN JỌWỌ́ ẸMÍ RẸ FÚN IKÚ + TÍ A SÌ KÀ Á MỌ ÀWỌN ALÁRÉKOJÀ → NÍTORÍ Ó RU ẸẸ Ọ̀PỌ̀LỌ̀PỌ̀, Ó SÌ Ẹ ILÀJÀ FÚN ÀWỌN ALÁRÉKOJÀ.

(My personal thoughts: Read Isaiah 53:9 and then Isaiah 53:10 again, in order. The first says the servant was DEAD and buried in a rich man's grave. The second says that after the servant's soul is made an offering for sin, the servant will SEE his seed and PROLONG his days. Those two statements cannot both be true of a man who stays dead. The resurrection is written into this chapter of Isaiah, seven hundred years before the resurrection happened.)

ÌWÒRÁN ỌTỌTỌ, ÌẸLẸ KANNÁÀ — ojú-ìwé wòlî náà, àti ọkùnrin kan nínú kẹkẹ tí ó ní kà á kíkankíkan

Ìṣe àwọn Aposteli 8:32 Ibi ìwé mímọ́ tí ìwẹ̀fà náà ní kà náà ni èyí: “A fà á bí àgùntàn lẹ fún pípa; àti bí ọ̀dọ-àgùntàn tí ó dákẹ níwájú olùrẹrun rẹ, bẹẹ gégẹ́ ni kò wí ohun kan. (33) Nínú ìwà ìrèlẹ́ rẹ a fi idájọ̀ ọ̀dodo dùn ún. Ta ni ó le sọrọ nípa tí àwọn ìran rẹ? Nítorí tí a gba ẹmí rẹ kúrò ní ayé.” (34) Ìwẹ̀fà náà sì sọ fún Filípì pé, “Mo bẹ ọ sọ fún mi, nípa ta ni wòlî náà ní sọ ọrọ̀ yí, nípa ara rẹ tabí nípa ẹlòmíràn?” (35) Filípì sí ya ẹnu rẹ, bẹrẹ láti ibi ìwé mímọ́ yí, ó sí wàásù iyinrere ti Jesu fún un.

ẸNIKẸNI LA WÒLÌ NÍ SỌ NÍ ỌRỌ YÍ? → FILIPPI BẸRẸ NÍNÚ ÌWÉ MÍMỌ KANNÁ, Ó SÌ WÀSÙ JESU FÚN UN.

(Èrò inú mi: Èyí jẹ ibèèrè olóòótọ́, tí a bi ní kíkọ̀ sọkẹ, láti ẹnu ọkùnrin kan tí kò tí ì gbọ idáhùn rẹ rí. Ibèèrè náà ni: ta ni wòlî náà ní sọrọ nípa rẹ? Idáhùn náà kì í ẹ èrò tirẹ Filípì. Filípì bẹrẹ ní ẹ̀sẹ̀ pátọ̀ yẹn nínú Aísáyà 53. Filípì wàásù Jésù láti ẹ̀sẹ̀ yẹn. A ti kọ ọ̀nà tí àwọn àpòsítélì fúnra wọn fi ka Aísáyà 53 sílẹ́ fún wa. Kò sí ẹnikẹni tí ó nílò láti fojú bù ú lórí bí àwọn àpòsítélì ẹ ka Aísáyà 53.)

E. EMANUWẸLI — ỌLÓRUN PẸLÚ WA, ỌMỌ TÍ A BÍ ÀTI ỌMỌKÙNRIN TÍ A FÚN NI

E1. Isaiah 7:14 Nítorí náà, Olúwa fúnra ara rẹ ni yóò fún ọ ní àmì kan. Wúndíá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkúnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli. **[H6005 Immanuwel ■] [H5959 almah ■]**

NÍTORÍ NÁÀ, OLÚWA FÚNRA ARA RẸ NI YÓÒ FÚN Ọ NÍ ÀMÌ KAN → WÚNDÍÁ KAN YÓÒ LÓYÚN, YÓÒ SÌ BÍ ỌMỌKÚNRIN KAN, YÓÒ SÌ PE ORÚKỌ RẸ NÍ EMMANUELI.

E2. Isaiah 9:6 Nítorí a bí ọmọ kan fún wa, a fi ọmọkúnrin kan fún wa, ìjọba yóò sì wà ní èjìká rẹ. A ó sì máa pè é ní Ìyanu Olùdámọ̀ràn, Ọlórún Alágbára, Baba ayérayé, Ọmọ ọba aládé Àlàáfíà. **[H6382 pele ■]** (7) Ní ti gbígbòòrò Ìjọba rẹ àti àlàáfíà rẹ ni kì yóò ní ìpèkún. Yóò jẹ ọba lórí itẹ Dafídì àti lórí èkún un rẹ gbogbo, nípa ifidímúlẹ àti ìgbéro rẹ, pẹlú òtítọ àti òdodo láti ìgbà náà lọ àti títi láéláé. Ìtara Olúwa àwọn ọmọ-ogun ni yóò mú èyí sẹ.

ỌMỌ KAN NI A BÍ + ỌMỌKÚNRIN KAN NI A FI FÚN WA → A Ó SÌ MÁA PÈ Ó NI ỌLÓRUN AGBÁRA, BÁBÁ AYÉRAYÉ → ÌJỌBA RẸ KÌ YÍO NI ÌPÒNJÚ, TITI DÓPIN.

(Àwọn ìrònú tẹ̀mì fúnra mi: Wo bí àwọn ọ̀rọ̀-ìṣe méjì náà ṣe wà lẹ́ṣeṣe nínú Isaiah 9:6. Àwọn ọ̀rọ̀-ìṣe méjì náà kì í ṣe ọ̀rọ̀-ìṣe kan náà. Kì í ṣe àìmọkan ni ilàṅà tí wọn gbà tò lẹ́ṣeṣe báyi. A Bí ọmọ kan. A FÚN ni ní ọmọkúnrin kan. Bibí ní ṣàpẹjùwe bí ọmọ náà ṣe wá sí ayé. Fífúniní ní ṣàpẹjùwe ohun tí ó ṣelẹ sí Ọmọkúnrin kan tí ó ti wà tẹlẹ. Nisinsinyí, gbé àwọn orúkọ tí a fún ọmọ yìi yèwò. Isaiah 9:6 kò sọ pé ọmọ náà yóò dàbí Ọlórún alágbára. Isaiah 9:6 sọ pé "orúkọ rẹ ni a ó máa pè ní Ọlórún Alágbára." Orúkọ àkókọ nínú àtòjọ náà, Ìyanu, jẹ pele (H6382). Pele ní gbòngbò kan náà pẹlú idáhùn tí Manoah gbà nínú Judges 13, nígbà tí ó béèrè fún orúkọ kan tí kò sì lè rí i gbà. Nínú Isaiah 9:6, a fún ni ní orúkọ náà.)

E3. Isaiah 9:2 Àwọn èniyàn tí n rìn nínú òkùnkùn ti rí ìmọlẹ̀ nílá; lórí àwọn tí n gbé nínú ilẹ̀ ọ̀jìjì ikú, ní ara wọn ni ìmọlẹ̀ mọ sí.

ÀWỌN ÈNÌYÀN TÍ N RÌN NÍNÚ ÒKÙNKÙN TI RÍ ÌMỌLẸ̀ NÍLÁ.

E4. Mika 5:2 “Sùgbón iwọ, Bẹtilehemu Efrata, bí iwọ ti jẹ kékeré láàrín àwọn èyà Juda, nínú rẹ ni ẹnì tí yóò jẹ olórí ní Israẹli yóò ti jáde tò mí wá, ijáde lọ rẹ sì jẹ láti ìgbà àtíjọ, láti ìgbà láéláé.”

LÁRA RẸ NI ẸNÌ TÍ Ó JẸ ALÁṢẸ NÍNÚ ISRAELI Ó Ó JÁDE WÁ → ẸNÌ TÍ ÌJÁDELỌ RẸ TI WÀ TẸLẸ RÍ, LÁTI ÌPÍLẸ AYÉRAYÉ.

(Àwọn èrò tẹ̀mì fúnraawọn: Gbólóhùn kan nínú Míkà 5:2 di àwọn ọ̀pín méjèjì ti gbogbo èkọ̀ yìi mú. Alákòóso yìi YÍO JADE wá láti inú ilú kékeré kan. Jíjádé wá láti inú ilú kékeré jẹ ibèrẹ, ní ibi tí èniyàn lè fi ẹsẹ rìn dé. ÌJÁDELỌ Alákòóso yìi wá láti ọjó pípẹ wá, láti ìgbà ànìpẹkun wá. Jíjádé láti ìgbà ànìpẹkun kì í ṣe ibèrẹ rárá. Míkà sọ àwọn òtítọ méjèjì nínú gbólóhùn kan náà. Míkà kò rọ ọkankan nínú àwọn òtítọ wọnyí.)

F. IRÚGBÌN OBÌNRIN ÀTI WÚNDÍÁ NÁÀ — ÌLÉRÍ AKÓKỌ ÀTI ÌMUṢẸ RẸ

F1. Genẹsisi 3:15 Èmi yóò sì fi ọ́tá sí àárín iwọ àti obìnrin náà, àti sí àárín irú-ọmọ rẹ àti irú-ọmọ obìnrin náà; òun yóò fọ orí rẹ, iwọ yóò sì bù ú jẹ ní gígísẹ̀.”

LÁÀRÍN IRÚ-ỌMỌ RẸ ÀTI IRÚ-ỌMỌ OBÌNRIN NÁÀ → YÓÒ FỌ ORÍ RẸ, ÌWỌ YÓÒ SÌ FỌ GIGISẸ RẸ.

(Èrò tí ó wà lókàn mi: Ọlórún sọ̀rọ̀ Jénẹ́sìsì 3:15 sí ejò náà nínú ogbà náà, ní àkókò tí ẹ̀ṣẹ̀ wọ inú ayé wá. Jénẹ́sìsì 3:15 ní ìlérí àkókọ nípa olùgbàlà nínú gbogbo Bíbélì. Šàkíyèsí irú-ọmọ ẹnì tí a dárúko nínú ẹ̀ṣẹ̀ yìi. Ní gbogbo iyókù Ìwé Mímọ̀, iran idílẹ̀ ní a topasẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ àwọn ọ̀kúnrin. Àpẹrẹ̀ ní irú-ọmọ Abrahamu àti irú-ọmọ Dafídì. Nihìn-ín, lẹ̀ẹkan soṣo, ní ibèrẹ̀pẹ̀pẹ̀, iran tí a dárúko ní irú-ọmọ OBÌNRIN náà. Šàkíyèsí pẹlú ogbẹ̀ méjì tí n bẹ nínú ẹ̀ṣẹ̀ yìi, tí kì í ṣe iwọn kan náà. Gígísẹ̀ irú-ọmọ obìnrin náà ni a óò fọ. Orí ejò náà ni a óò tẹ̀ mọlẹ̀.)

F2. Galatia 4:4 Sùgbón nígbà tí àkókò kíkún náà dé, Ọlórún rán ọmọ rẹ jáde wá, ẹnì tí a bí nínú obìnrin tí a bí lábẹ̀ òfin. (5) Láti ra àwọn tí n bẹ lábẹ̀ òfin padà, kí àwa lè gba isodọmọ.

ỌLÓRUN RÁN ỌMỌ RẸ, TÍ A BÍ NÍNÚ OBÌNRIN → LÁTI RÀ ÀWỌN TÍ N BẸ LÁBẸ̀ ÒFIN PADÀ.

(Àwọn èrò tí ara mi: Gálátíà 4:4 sọ pé Ọlórún RÁN Ọmọ Ọlórún WÁ. Gálátíà 4:4 wá sọ pé A Bí Ọmọ náà nínú obìnrin. Rírán ni a kọkọ dárúko nínú gbolóhùn náà. Ìbí ni a wá dárúko kejì nínú gbolóhùn náà. Ilàṅà yìi ṣe pàtàkì. A kì í rán ẹnìkan láti ibi kan bí kò bá jẹ pé ẹnì náà ti wà nìbẹ̀ tẹlẹ̀.)

ÌWO ỌTÒ, ÌṢẸLẸ KANNÁÀ — àmì tí a ṣelérí, àti àmì tí a fi hàn

Isaiah 7:14 Nítorí náà, Olúwa fúnra ara rẹ ni yóò fún ọ ní àmì kan. Wúndíá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkúnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli.

WÚNDÍÁ KAN YÓÒ LÓYÚN, YÓÒ SÌ BÍ ỌMỌKÚNRIN KAN, YÓÒ SÌ PE ORÚKỌ RẸ NÍ EMMANUELI.

Matiu 1:18 Bí a ɛe bí Jesu Kristi niyí, ní àkókò ti àdéhùn igbéyàwó ti parí láàrin Maria iyá rẹ àti Josefu, ɛ̀gbòn kí wòn tó pàdẹ́, a rí i ó lóyún láti ọwọ́ Ẹ̀mí Mímọ́. (19) Nítorí Josefu ọkọ rẹ tí í ɛe olóòtító èniyàn kò fẹ́ dójúti í ní gbangba, ó ní èrò láti kọ ọ sílẹ́ ní ìkòkò. (20) Ẹ̀gbòn nígbà tí ó ro èrò yìí tán, àngẹ̀lì Olúwa yọ sí i ní ọjù alá, ó wí pé, “Josefu, ọmọ Dafidi, má fòyà láti fi Maria ɛe aya rẹ, nítorí oyún tí ó wà nínú rẹ láti ọwọ́ Ẹ̀mí Mímọ́ ni. (21) Òun yóò sì bí ọmọkùnrin, iwo yóò sì pe orúkọ rẹ ní Jesu, nítorí òun ni yóò gba àwọn èniyàn rẹ là kúrò nínú ẹ̀ṣe wòn.” (22) Gbogbo nńkan wọnyí sì ɛe láti mú ọrọ́ Olúwa ɛe èyí tí a sọ láti ẹnu wòlú rẹ wá pé: (23) “Wúndiá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkùnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanuel,” (èyí tí ó túmọ̀ sí “Ọlórún wà pẹ̀lú wa”).

ÌWỌ Ó SÌ SỌ OLÚWA RẸ NÍ JÉSÚ: NÍTORÍ ÒUN NI YÍO GBA ÀWỌN ÈNÌYÀN RẸ LÓWÓ ẸṢẸ WỌN → WỌN Ó SÌ SỌ ORÚKỌ RẸ NI ÌMÁNÚẸLÌ, TÍ ÌTUMỌ RẸ JẸ, ỌLÓRUN PẸLÚ WA.

(Ìrò tèmi fúnra mi: Ìyàtò tí ó wà láàrin àwọn àkọsílẹ̀ méjèjèì nàà ni ẹ̀kọ́ nàà fúnra rẹ. Isaiah 7:14 wí pé Ó (obinrin nàà) yóò pe orúkọ ọmọ nàà ní Imánúẹ̀lì. Matheu 1:23 wí pé WỌN yóò pe orúkọ ọmọ nàà ní Emánúẹ̀lì. Ìyá kan ɛ̀so so ni ó sọ ọmọ rẹ ní orúkọ nínú àkọsílẹ̀ Isaiah. Gbogbo èniyàn ni ó sọ Jèsù ní orúkọ nínú àkọsílẹ̀ Matheu. Matheu tún ɛe ohun kan tí kò sí òhńkàwé kankan tí yóò fi ɛe amọ̀ràn nípá rẹ. Matheu dúró ó sì túmọ̀ orúkọ nàà fún òhńkàwé, nínú ọrọ́ Ìwé Ìhínrere Matheu fúnra rẹ. Kò sí òhńkàwé ní igbà kankan tí yóò lẹ̀ ɛ̀amọ́ ohun tí orúkọ Emánúẹ̀lì túmọ̀ sí. Emánúẹ̀lì túmọ̀ sí Ọlórún pẹ̀lú wa. Matheu kò sì wí pé ibí Jèsù kàn ràn Matheu létí àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Isaiah nikan. Matheu wí pé gbogbo èyí ni A ẸE kí àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ Isaiah lẹ̀ RÍMU ẸẸ.)

F3. Luku 1:31 Ìwọ yóò lóyún nínú rẹ, iwo ó sì bí ọmọkùnrin kan, iwo ó sì pe orúkọ rẹ ní Jesu. (32) Òun ó pọ́, ọmọ Ọ̀gá-ògo júlọ ni a ó sì máa pẹ́ é, Olúwa Ọlórún yóò sì fi itẹ́ Dafidi baba rẹ fún. (33) Yóò sì jẹ ọba lórí ilẹ́ Jakọbu títi láá; ijọba rẹ kí yóò sì ní ipẹkun.” (34) Nígbà nàà ni Maria béèrè lówó àngẹ̀lì nàà pé, “Èyí yóò ha ti ɛe rí bẹẹ, nígbà tí èmi kò tí i mọ ọkùnrin.” (35) Àngẹ̀lì nàà sì dáhùn ó sì wí fún un pé, “Ẹ̀mí Mímọ́ yóò tọ́ ọ wá, agbára Ọ̀gá-ògo júlọ yóò síjì bò ọ. Nítorí nàà ohun mímọ́ tí a ó ti inú rẹ bí, Ọmọ Ọlórún ni a ó máa pẹ́ é.

BÁWO NI ÈYÍ ẸE Ó LẸ RÍ, NÍWỌN BÍ N KÒ ẸE MỌ ỌKÙNRIN? → NÍTORÍ ẸLẸRÍÍ MÍMỌ NÀÀ TÍ A Ó BÍ FÚN Ọ NI A Ó PE ỌMỌ OLUWA.

(Àwọn èrò ara mi: Ìbèèrè tí Màrià bi ní Luku 1:34 jẹ ibèèrè tí ó bógbòn mu, àwọn èniyàn sì n bèèrè rẹ títi di òní. Ìdáhùn tí a fún un kí í ɛe àrìyànjìyàn. Ìkẹde ohun tí Ọlórún n fẹ ɛe ni. Kíyèsí itẹ́ tí a dárúko nínú Luku 1:32: “itẹ́ Dafidi baba rẹ.” Itẹ́ kan nàà ni Isaiah 9:7 sọ pé ọmọ nàà yóò jókóó lẹ́ lórí, ilẹ́ ọba kan nàà sì ni a kọ Saamu 110 nípá rẹ.)

G. ỌRỌ́ TÍ Ó DI ẸRAN-ARA — ÀTÌ BÍ ẸNIKẸNI ẸE LẸ RÍ I GBÀ

G1. Johanu 1:1 Ní àtètẹ́kọ́ṣe ni Ọrọ́ wà, Ọrọ́ sì wà pẹ̀lú Ọlórún, Ọlórún sì ni Ọrọ́ nàà. **[G3056 logos ■]** (2) Òun ni ó sì wà pẹ̀lú Ọlórún ní àtètẹ́kọ́ṣe. (3) Nípasẹ́ rẹ ni a dá ohun gbogbo; lẹ́yìn rẹ a kò sì dá ohun kan nínú ohun tí a ti dá. (4) Nínú rẹ ni iyè wà, iyè yìí nàà sì ni ìmọ̀lẹ́ aráyé

NÍ ÀTÈTÈKỌṢE NI ỌRỌ́ WÀ + ỌRỌ́ SÌ WÀ PẸLÚ ỌLÓRUN + ỌLÓRUN SÌ NI ỌRỌ́ NÀÀ → NÍPASẸ RẸ NI A DÁ OHUN GBOGBO.

(Èrò tèmi fúnra mi: Johannu 1:1 fún wa ní gbólóhùn méta nínú ilà kan. Ọ̀kọ̀ọ̀kan gbólóhùn méta yìí ni a nílò. Gbólóhùn àkọ́kọ́ ni “Ọrọ́ nàà wà ní ibèrẹ̀pẹ̀pẹ̀.” Ọrọ́ nàà, orúkọ oyè tí a fi n pe Ọmọ Ọlórún kí ó tó gba ara èniyàn, kò ní ibèrẹ̀. Gbólóhùn kejì ni “Ọrọ́ nàà sì wà lẹ́dọ́ Ọlórún.” Ọrọ́ nàà kí í ɛe orúkọ mùiràn fún Ọlórún Baba, nítorí pé èniyàn kò lẹ̀ wà lẹ́dọ́ ara rẹ. Gbólóhùn kẹta ni “Ọrọ́ nàà sì ni Ọlórún.” Ọrọ́ nàà kí í ɛe ẹ̀dà tí ó kéré tí ó dúró lẹ́gbẹ̀ẹ́ Ọlórún. Yíyọ̀ èyíkẹ́yìí lára gbólóhùn méta wọnyí kúrò yóò mú gbólóhùn tí ó yàtọ́ jáde ju gbólóhùn tí Johannu kọ lẹ.)

G2. Johanu 1:14 Ọrọ́ nàà sì di ara, òun sì n bá wa gbé. Àwa sì ti rí ògo rẹ, àní ògo ọmọ rẹ kan ɛ̀so so, tí ó ti ọ̀dọ́ Baba wá, ó kún fún oore-ọ̀fẹ́ àti ọ̀títọ́. **[G4637 skenoo ■]**

ỌRỌ́ NÀÀ SÌ DI ẸRAN-ARA + Ó SÌ NÍ GBÉ ÀÀRÍN WA → A RÍ ÒGO RẸ, ÒGO BÍ I TI ỌMỌ BÍBÍ KAN Ẹ̀SO SO BABA.

ÌWÒRAN TÍ Ó YÀTỌ́, ÌṢẸLẸ KANNÁÀ — àgọ́ tí ó wà ní aginjù, àti àgọ́ ara

Eksodu 25:8 “Nígbà nàà ni iwo yóò jẹ kí wòn kọ ibi mímọ́ fún mi. Èmi yóò sì máa gbé ní ààrín wòn.

NÍGBÀ NÀÀ NI ÌWỌ YÓÓ JẸ KÍ WỌN KỌ IBI MÍMỌ FÚN MI → ÈMI YÓÓ SÌ MÁA GBÉ NÍ ÀÀRÍN WỌN.

Johanu 1:14 Ọrọ́ nàà sì di ara, òun sì n bá wa gbé. Àwa sì ti rí ògo rẹ, àní ògo ọmọ rẹ kan ɛ̀so so, tí ó ti ọ̀dọ́ Baba wá, ó kún fún oore-ọ̀fẹ́ àti ọ̀títọ́.

ỌRỌ́ NÀÀ SÌ DI ẸRAN-ARA + Ó SÌ GBÉ ÀÀRÍN WA.

(Èrò ti ara mi: Ọrọ Gírùkì tí Jòhánù ló fún "gbé" nínú Jòhánù 1:14 ni skenoo (G4637). Skenoo túmọ sí láti pa àgọ dó kí a sì máa gbé nínú àgọ náà. Ní ìgbà àtìjọ, Ọlórún sọ fún àwọn ọmọ Israẹli pé kí wọn kọ àgọ kan kí Ọlórún lè gbé láàrín wọn, wọn sì kọ ọ láti inú awo, igi, àti wúrà (Eksodu 25:8). Nínú Jòhánù 1:14, àwòrán kan náà padà wá, sùgbón àgọ náà ni ara èniyàn. Àgọ tí ó wà ní aginjù jẹ àwòrán ìjímìjì tí òtítọ́ tí Jòhánù ñ sàpèjúwe, tí ó ń tọka síwájú sí ara Jésù Kristi. Májè mú Titun ọmọ àgọ náà gégé bí ọjìjì, àwòrán kan tí ó tọka sí Jésù Kristi, kíkì lẹyìn tí ó ti fi ohun tí ọjìjì náà ń tọka sí hàn. Jòhánù sọ èyí ní kedere nínú Jòhánù 1:14.)

G3. Kolose 1:15 Kristi ni àwòrán Ọlórún tí a kò le rí, àkóbí gbogbo ẹdá. (16) Nítorí nípa rẹ ní a dá ohun gbogbo: àwọn ohun tí ń bẹ ní ọrun àti ní ayé, ohun tí a rí àti èyí tí a kò rí, wọn ìbá ẹ̀ یتە, tàbí agbára, tàbí àşę, nípasẹ̀ rẹ̀ ní a dá ohun gbogbo àti fún un. (17) Ó ti wà ʃáájú kí ohunkóhun tó wà, nínú rẹ̀ ní a sì so ohun gbogbo papọ̀ ʃọkan.

NIPA RẸ NI A DÁ ÀWỌN NẸKAN GBOGBO + Ó SÌ WÀ ʃÍWÁJÚ NẸKAN GBOGBO → NIPA RẸ NI NẸKAN GBOGBO FI DÚRÓ ʃINṢIN.

G4. Kolose 2:9 Nítorí nínú Kristi ni èkúnrẹ̀rẹ̀ ìwàláàyè Ọlórún gbé ní ara (10) èyin sì ní ohun gbogbo ní kíkún nínú Kristi, ẹnì tí i ʃe orí fún gbogbo agbára àti àşę.

NÍTORÍ NÍNÚ RẸ NI GBOGBO ÈKÚNRẸ̀RẸ̀ OLÓRUN Ẹ̀ GBÉ NÍ TI ARA → ÈYIN SÌ PÉ NÍNÚ RẸ.

G5. BÍ O Ẹ LE RÍ I — Ó SỌ FÚN WA IBI TÍ A Ó WÁ WÒ

Johanu 5:39 Èyin ń wá ìwé mímọ́ nítorí èyin rò pé nínú wọn ni èyin ní iyè tí kò nípèkun. Wònyí sì ni àwọn tí ó ń jẹrìí mi. (40) Èyin kò sì fẹ̀ láti wá sódò mi, kí èyin ba à lè ní iyè.

WÁ ÀWỌN ÌWÉ MÍMỌ́ WO → ÀWỌN NÍ Ó ÒNĴÉRĬÍ SÍ MI.

(Èrò inú mì tìkára mi: Jésù sọ èyí ní Jòhánù 5:39-40 sí àwọn ọkúnrin tí wọn ọmọ Ìwé Mímọ́ dára dára ju bí ó fẹ̀rẹ̀ jẹ ẹnìkẹ̀ni tí ó wà láàyè nígbà náà. Wọn lè ka wọn sọrí sọrí. Jésù sọ fún wọn pé gbogbo àwọn Ìwé Mímọ́ tí wọn ti kọ sọrí ń tọka sí òun, àti pé síbẹ̀ wọn kì bá fẹ̀ tọ òun wá láti rí iyè. Mímọ́ àwọn ọrọ́ Ìwé Mímọ́ kì í ʃe ohun kan náà pèlú mímọ́ ẹnì tí àwọn ọrọ́ náà ń sọrọ́ nípa rẹ̀. Kò sí ibòmíràn láti wá iyè kírì. Jésù kò sọ pé kí a wádìí nínú ìmọ́lára wa. Ó sọ pé kí a wádìí nínú Ìwé Mímọ́.)

G6. Luku 24:25 Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin tí ọ̀yè kò yé, tí ẹ̀ sì yìgbì ní àyà láti gba gbogbo èyí tí àwọn wòlù tí wí gbọ́ (26) kò ha yẹ kí Kristi ó jìyà nẹ́kan wònyí kí ó sì wọ inú ọ̀go rẹ̀ lẹ̀.” (27) Ó sì bèrẹ̀ láti Mose àti gbogbo àwọn wòlù wá, ó sì túmọ́ nẹ́kan fún wọn nínú ìwé mímọ́ gbogbo nípa ti ara rẹ̀.

BÈRÈ LÁTI ỌDỌ́ MÓSÌ ÀTI GBOGBO WÒLÌ → Ó TÚMỌ́ OHUN TÍ A KỌ NÍPA ARA RẸ FÚN WỌN NÍNÚ GBOGBO ÌWE MÍMỌ́.

G7. Luku 24:32 Wọn sì bá ara wọn sọ pé, “Ọkàn wa kò ha gbiná nínú wa, nígbà tí ó ń bá wa sọrọ́ tí ó sì ń túmọ́ ìwé mímọ́ fún wa!”

ỌKÀN WA KÒ HA JÓ NÍNÚ WA, NÍGBÀ TÍ Ó Ẹ ʃÍ ÌWE MÍMỌ́ SÍ WA?

G8. Luku 24:44 Ó sì wí fún wọn pé, “Wònyí ni ọ̀rọ́ tí mo sọ fún yín, nígbà tí èmí ti wà pèlú yín pé, a ní láti mú ohun gbogbo ʃe, tí a ti kọ nínú òfin Mose, àti nínú ìwé àwọn wòlù, àti nínú Saamu, nípasẹ̀ mi.” (45) Nígbà náà ni ó ʃi wọn ní iyè, kí ìwé mímọ́ lè yé wọn.

A NÍ LÁTI MÚ OHUN GBOGBO ʃE, TÍ A TI KỌ NÍNÚ ÒFIN MOSE, ÀTI NÍNÚ ÌWÉ ÀWỌN WÒLÌ, ÀTI NÍNÚ SAAMU, NÍPASẸ MI → NÍGBÀ NÁÀ NI Ó ʃI WỌN NÍ IYÈ.

(Ìrònú tẹ̀mì fúnra mi: Luku 24:44-45 fún idáhùn sí ibèèrè tí gbogbo ìwádìí yìí ń bèèrè. Ìdáhùn yìí wá láti ẹnu Jésù, lẹyìn tí Jésù ti jí dídẹ̀ kúrò nínú ibojì. Jésù pe orúkọ ipín mẹ́ta tí Májè mú Láéláé: òfin Mósè, àwọn wòlù, àti àwọn sáàmù. Ipín mètẹ̀tẹ̀ta yìí pọ̀ ọmọ ara wọn ni gbogbo Májè mú Láéláé. Jésù wí pé gbogbo Májè mú Láéláé ní àwọn nẹ́kan nínú rẹ̀ nípa òun. Jésù kò wí pé apá kan lásán tí Májè mú Láéláé ní àwọn nẹ́kan nínú rẹ̀ nípa òun. Jésù wá ʃe nẹ́kan méjì ọ̀tọ̀tọ́ fún àwọn ọmọ-èyin rẹ̀. Jésù ʃi ÌWÉ MÍMỌ́ sílẹ̀ fún àwọn ọmọ-èyin. Jésù ʃi Ọ̀YE àwọn ọmọ-èyin sílẹ̀. Èniyàn nílò nẹ́kan méjèjèjì wònyí. Èniyàn lè di gbogbo Bíbélì mú ní ọwọ́ rẹ̀ kí ó sì ʃi tún nílò kí Jésù ʃi ojú rẹ̀ sílẹ̀ láti rí Jésù nínú Bíbélì. Ka Bíbélì. Bèèrè lówọ́ Jésù láti ʃi Bíbélì sílẹ̀ fún ọ. Maa tẹ̀síwájú láti ka Bíbélì.)

G9. 1 Johanu 1:1 Èyí tí ó wà láti àtètẹ̀kọ́şę, tí àwa ti gbọ́, tí àwa ti fi ojú wa rí, tí àwa sì ti tejú mó, tí ọwọ́ wa sì ti dì mú; èyí tí a kéde; ní ti ọ̀rọ́ iyè; (2) iyè náà sì ti farahàn, àwa sì ti rí i, àwa sì ń jẹrìí, àwa sì ń sọ ti iyè àinípèkun náà fún yín, tí ó ti ń bẹ lódò Baba, tí ó sì farahàn fún wa. (3) Àwa ń sọ fún yín, èyí tí àwa ti rí, tí àwa sì ti gbọ́, kí èyin pèlú kí ó lè ní idàpọ́ pèlú wa. Nítóótọ́ idàpọ́ wa sì ń bẹ pèlú Baba àti pèlú ọmọ rẹ̀, Jesu Kristi.

GBỌ́ + RÍ PÈLÚ OJÚ WA + WÍWÒ + ỌWỌ́ WA TI FI ỌWỌ́ BÀ → ÈMÍ ÀINIPÈKÙN NÁÀ, TÍ Ó WÀ PÈLÚ BABA, TI Ó SÌ FARAHAN FÚN WA.

(Àwọn èrò tèmi fúnrami: Jòhánù ù se àkòsílẹ̀ àwọn imòlára pẹ̀lú ètè nínú 1 Jòhánù 1:1: èyí tí a gbọ́, èyí tí a rí, èyí tí a wò tòótó, àti èyí tí a fí ọwọ́ wa fọwọ́ kàn. Jòhánù kì í se àpẹ̀júwe imòlára kan tàbí èrò kan. Jòhánù n sàpẹ̀júwe ẹnìkan tí òun tí bá jẹun. Nínú gbólóhùn kan náà, Jòhánù pè ẹnì náà ní "ìyè àìnípẹ̀kun náà, tí ó wà pẹ̀lú Baba náà." Ènì tí àwọn àpósítélì fí ọwọ́ wọn fọwọ́ kàn ní ẹnì kan náà tí ó wà pẹ̀lú Baba náà kí ibèrèpèpè tó jẹ. Ìyẹn ni gbogbo ẹ̀rì tí ó wà nínú 1 Jòhánù 1:1-3. Jòhánù sọ pé òun jẹ ẹ̀lẹ̀rì sí ẹ̀rì yìí, kì í se alárohìn nípa ẹ̀rì yìí.)

H. ÌDÍ TÍ ÌKÚ FÌ GBÓDÒ RÍ BÈÈ — AFÁRÀ TÍ Ó MÚ WA PADÀ SÍ ỌLỌRUN

H1. ÌŞORỌ NÍ FÌ SÒRÒ NÍ TÍTÒYÍN RÍN

Isaiah 59:2 Şùgbón èşẹ̀ yín ló ti yà yín kúrò lódò Ọlórùn yín; èşẹ̀ yín ti fi ojú u rẹ pamọ́ fún un yín tó bẹ̀ẹ̀ tí òun kò fi le gbọ́.

ŞÙGBÓN ÈŞẸ̀ YÍN LÓ TI YÀ YÍN KÚRÒ LÓDÒ ỌLỌRUN YÍN.

Romu 3:23 Gbogbo ènìyàn ni ó şá ti şẹ̀, tí wọn sì kùnà ògo Ọlórùn

GBOGBO ÈNÌYÀN NI Ó ŞÁ TI ŞẸ̀, TÍ WỌN SÌ KUNÀ ÒGO ỌLỌRUN.

H2. KÍ NÌDÍ TÍ Ó FÌ JẸ̀ EJẸ̀, KÌÍ ŞE OHUN TÍ Ó RỌRÙN JÙ

Heberu 9:22 Ó sì fẹ̀rẹ̀ jẹ ohun gbogbo ni a fi ejẹ̀ wẹ̀nù gégé bí òfin; àti pé láìsì ìtájẹ̀ sílẹ̀ kò sí ìdàríjì.

[G859 aphesis ■]

ÀTI PÉ LÁÌSÌ ÌTÁJẸ̀ SÍLẸ̀ KÒ SÌ ÌDÁRÍJÌ.

Lefitiku 17:11 Nítorí pé nínú ejẹ̀ ni èmí ẹ̀dà wà, èmí sì ti fi fún yín lórí pẹ̀pẹ̀ fún ètùtù ọkàn yín: nítorí pé ejẹ̀ ni a fi n se ètùtù fún èmí ènìyàn.

NÍTORÍ PÉ NÍNÚ EJẸ̀ NI ÈMÍ Ẹ̀DÀ WÀ → NÍTORÍ PÉ EJẸ̀ NI A FÌ N SE ÈTÙTÙ FÚN ÈMÍ ÈNÌYÀN.

Heberu 10:4 Nítorí ko se é se fún ejẹ̀ akọ màlúù àti ti ewúré láti mú èşẹ̀ kúrò.

NÍTORÍ KO SE É SE FÚN EJẸ̀ AKỌ MÀLÚÙ ÀTI TI EWÚRẸ̀ LÁTI MÚ ÈŞẸ̀ KÚRÒ.

(Àwọn ero ti ọkàn mi: Fí àwọn eşẹ̀ mètẹ̀tẹ̀ta yìí síbìkan, gbogbo ètò ebọ̀ ìgbàànì á sì şàlàyé ara rẹ̀. Èmí wà nínú ejẹ̀. Èşẹ̀ ní gbowó èmí kan. Ní ìgbà àtíjọ̀, àwọn ebọ̀ eranko ní pèsè ètùtù (ìbọ̀jú ìgbà kúkúru fún èşẹ̀ tí ó máa n dá ipò ènìyàn padà síwájú Ọlórùn) ní ọjọ̀ kan lẹ́yìn òmíràn, fún ọ̀pọ̀ ọ̀gọ̀rùn-ún ọ̀dún. Héberù sọ ní kedere pé àwọn ebọ̀ eranko kò lè yọ èşẹ̀ kúrò rárá. Kí ní gbogbo àwọn ebọ̀ wọnyẹn se fún, nígbà náà? Wọn n jẹ́ kí gbèsè èşẹ̀ máa hàn kedere bí ọ̀hún tí a kò tí ì san. Wọn jẹ́ iránnilétí gígùn, tí a n tún se, ojoojúmọ̀, pé èmí kan jẹ́ gbèsè tí a jẹ́, wọn sì mú kí iránnilétí náà dúró síbẹ̀ títí di ikú kan soşo tí ó lè san gbèsè èşẹ̀ náà ní kíkún.)

H3. BÍ Ó ŞE SÒKALẸ̀ DÉ ISALẸ̀

Filipi 2:5 Nínú ìbàşepọ̀ yín pẹ̀lú àwọn ẹ̀lòmíràn, ẹ̀ ni irú ìlẹ̀pa ọkàn náà bí ti Kristi Jesu. (6) Ènì tí, bí o tilẹ̀ jẹ́ ìrísí Ọlórùn, kò kà á sí ohun tí ìbá fí ìwọ̀ra gbámú láti bá Ọlórùn dọgba. (7) Şùgbón ó bó ògo rẹ̀ sílẹ̀, ó sì mú àwọ̀ ìránşẹ̀, a sì se é ni àwòrán ènìyàn. (8) Ó sì wà ní àwòrán ènìyàn, ó rẹ ara rẹ̀ sílẹ̀, o sì tẹ̀ríba títí de ojú ikú, àní ikú lórí àgbélébùú.

BÍ Ó TILẸ̀ JẸ̀ ÌRÍSÍ ỌLỌRUN → Ó SÌ MÚ ÀWỌ̀ ÌRÁNŞẸ̀ → O SÌ TẸ̀RÍBA TÍTÍ DE OJÚ IKÚ, ÀNÍ IKÚ LÓRÍ ÀGBÉLÉBÙÚ.

(Àwọn irònú tèmi fúnra mi: Şàkíyèsì itòlẹ̀şẹ̀şẹ̀ isòkalẹ̀ náà nínú Philippians 2:6-8. Jesu wà ní ìrísí Ọlórùn. Jesu di ẹnì tí a dà ìdíyelẹ̀ rẹ̀ nù. Jesu gba ìrísí ìránşẹ̀. Jesu gba àwòrán ènìyàn. Jesu di onírẹ̀lẹ̀. Jesu di onígbọ̀ràn. Jesu kú. Paulu wá fí ọ̀rọ̀ méjì mû kún un tí gbólóhùn náà kò ní láti nilò dandan: "àní ikú àgbélébùú." Sísọ pé Jesu kú lásán kò tó fún Paulu. Ọ̀nà pàtọ̀ tí ikú Jesu gbà jẹ́ apá kan kókó ọ̀rọ̀ tí Paulu fẹ́ sọ.)

H4. ÌYE TÍ Ó NÁ Ú GAN-AN — TÍ A SỌ ŞÍWÁJÚ, TÍ A TÚN SỌ LẸ́YÌN

Isaiah 50:6 Mo sí èyìn mi sílẹ̀ fún àwọn tí ó n ná mí, àti ẹ̀rẹ̀kẹ̀ mi fún àwọn tí n fa irùngbọ̀n mi; Èmí kò fi ojú mi pamọ́ kúrò lówọ̀ ẹ̀lẹ̀yà àti ìyọ̀şùtì sí.

MO SÍ ÈYÌN MI SÍLẸ̀ FÚN ÀWỌN TÍ Ó N NÀ MÍ → ÈMI KÒ FÌ OJÚ MI PAMỌ́ KÚRÒ LÓWỌ̀ Ẹ̀LẸ̀YÀ ÀTI ÌYỌŞÙTÌ SÌ.

Saamu 22:16 Àwọn ajá yí mi ká; ijọ̀ àwọn ènìyàn ibi ti ká mi mọ̀, wọn gún mi lówọ̀, wọn sì gún mi lẹ̀şẹ̀.

(17) Mo lè ka gbogbo àwọn egungun mi; àwọn tìkára wọn n wò, wọn dójú lé mi. (18) Wọn pín aşọ mi láàrín ara wọn àní lórí aşọ mi ni wọn şẹ̀ gégé.

NWỌN GÚN ỌWỌ̀ MI ÀTI ÈŞẸ̀ MI → NWỌN PIN AŞỌ MI LÁÀRIN ARA WỌN, NWỌN SÌ DÍ KÈKÉ LU AŞỌ MI.

Matiu 27:35 Lẹyin tí wọn sì ti kàn án mọ àgbélébùú, wọn dibò láti pín aṣọ rẹ láàrín ara wọn.

WỌN KAN Ọ MỌ AGBELEBU, WỌN SÌ PIN AṢỌ RẸ, WỌN SÌ Ẹ IBÒ → KÍ Ó LE Ẹ GÉGÉ BÍ A TI SỌ TẸLẸ.

Johanu 19:34 ṣùgbón ọkan nínú àwọn ọmọ-ogun náà fi ọkọ gún un lẹgbẹẹ, lójúkan náà, èjẹ àti omi sì tú jáde.

OKÒ KAN GBỌN ẸGBẸ RẸ → LÓJỌ NÀÀ NI ẸJẸ ÀTI OMI JADE WÁ.

(Àwọn èrò tèmi fúnraawọn: Dáfidi kòwé nípa ọwọ àti esẹ tí a lu ọtọtò nínú Sáàmù 22. Dáfidi kòwé nípa àwọn ọmọ ogun tí wọn pín aṣọ láàrín ara wọn nínú Sáàmù 22. Dáfidi kọ èyí ní egbèrún ọdún sáájú kí ẹnìkẹni ní Ísírẹlì tó rí àgbélébùú kankan rí. Dáfidi kò ṣàpẹjúwe ohunkóhun tí ó ṣẹlẹ sí òun fúnra rẹ. Mátíù kòwé ní ọpọ ọrúndún lẹyin náà, lẹyin tí ikànkú Jèsù ti ṣẹlẹ. Mátíù kọ ó sọ pé àwọn ọmọ ogun ẹ gégé bí ohun tí Sáàmù 22 ṣàpẹjúwe. Mátíù sọ idi tí àwọn ọmọ ogun fi ẹ èyí: "kí a lè mú un ẹ." Ka àwọn àkọsilẹ méjèjì papọ. Dáfidi kọ àkọsilẹ rẹ ní wíwo síwájú nínú àkókò, láìní ọ̀nà kankan láti mọ pé ikànkú náà yóò ṣẹlẹ. Mátíù kọ àkọsilẹ rẹ ní wíwo èyin sí ikànkú náà, láìní ọ̀nà kankan láti sẹ pé ikànkú náà ti ṣẹlẹ.)

H5. ÌDÍ TÍ ÌKÚ NÀÀ FI JẸ — AFÀRA, KÌ Í Ẹ ÌJÀMBÁ

Romu 5:8 Ṣùgbón Ọlórún fi ifẹ òun pàápàá sí wa hàn nínú èyí pé, nígbà tí àwa jẹ ẹlẹṣẹ, Kristi kú fún wa.

[G2644 katallasso ■] (9) Mèlòó mèlòó sì ni tí a dá wa láre nísinsin yí nípa èjẹ rẹ ní a ó gbà wá là kúrò nínú ibínú nípasẹ rẹ. (10) Njẹ, nígbà tí àwa wà ní ọ̀tá, a mú wa, ba Ọlórún làjà nípa ikú Ọmọ rẹ, mèlòó mèlòó, nígbà tí a là wá ní ijà tan, ni a ó gbà wá là nípa iyè rẹ.

NÍGBÀ TI AWA JẸ ẸLẸṢẸ, KRISTI KÚ FÚN WA → A BÁ ỌLÓRUN RẸ NÍPA ÌKÚ ỌMỌ RẸ.

2 Kòrinti 5:18 Ohun gbogbo sì ti ọ̀dọ Ọlórún wá, ẹnì tí ó sì tipasẹ Jesu Kristi bá wa làjà sódò ara rẹ, tí ó sì ti fi isẹ iránṣẹ ilàjà fún wa. **[G2643 katallage ■]** (19) Èyí ni pé, Ọlórún wà nínú Kristi, ó n bá aráyé làjà sódò ara rẹ, kò sí ka ìrẹkọjá wọn sí wọn lórún; ó sì ti fi ọ̀rọ ilàjà lé wa lówọ. (20) Nítorí náà àwa ni ikú fún Kristi, bí ẹnì pé Ọlórún n ti ọ̀dọ wa ṣipẹ fún yín: àwa n bẹ yín ní ipò Kristi, “Ẹ bá Ọlórún làjà.” (21) Nítorí ó tí fi í ẹ ẹṣẹ nítorí wa, ẹnì tí kò mọ ẹṣẹkẹṣẹ rí, kí àwa lè di ọ̀dodo Ọlórún nínú rẹ.

ỌLÓRUN WÀ NÍNÚ KRISTI, Ó N BÁ ARÁYÉ LÀJÀ SÓDỌ ARA RẸ → NÍTORÍ Ó TÍ FI Í Ẹ ẸṢẸ NÍTORÍ WA, ẸNÌ TÍ KÒ MỌ ẸṢẸKẸṢẸ RÍ.

1 Timotiu 2:5 Nítorí Ọlórún kan ní n bẹ, onílàjà kan pèlú láàrín Ọlórún àti ènìyàn, àní Kristi Jesu ọkúnrin náà. (6) Ẹnì tí ó fi ara rẹ ẹ iràpadà fún gbogbo ènìyàn—èrì tí a fi fún ni ní àkókò tó yẹ.

ỌLÓRUN KAN + AGBÀRAPAJỌ KAN LÁRÍN ỌLÓRUN ÀTI ẸNÌYÀN, ẸNÌYÀN KRISTI JESU.

(Àwọn èrò tèmi fúnra mi: Alárinà (ẹnì tí ó dúró láàrín ẹgbẹ méjì tí ó yà sọtò láti mú ẹgbẹ méjèjì padà papọ) gbódò jẹ tí ẹgbẹ méjèjì pátápátá, bí bẹẹ kọ, kò lè ṣisẹ gégé bí alárinà. Wo ohun tí 1 Timoteu 2:5 sọ pé alárinà náà jẹ: "ènìyàn náà, Kristi Jesu." Ó ní láti jẹ ènìyàn, bí bẹẹ kọ, kò lè dúró nìbí tí àwọn ènìyàn dúró tí ó sì kú ikú ènìyàn. Nísinsinyí wo ohun tí 2 Kòrinti 5:19 sọ tí ó jẹ ọ̀títọ nínú ikú náà: "Ọlórún wà nínú Kristi." Ó sì ní láti jẹ Ọlórún, bí bẹẹ kọ, ikú rẹ kò ní jẹ nńkan mǔràn bí kò ẹ ikú ènìyàn kan sí, tí kò pèsè igbàlà (itúsílẹ kúrò nínú ẹṣẹ àti ijìyà ẹṣẹ) fún ẹnìkẹni. Ìdì niyí tí idáhùn sí "ta ni Jesu" fi kí í ẹ ibèèrè kékeré tí ó kàn àwọn ọ̀mọwé nńkan. Gbogbo ẹkọ igbàlà gbára lé e.)

H6. EJÒ TÍ Ó WÀ LÓRÍ OPA — ÀWÒRÁN ÀTIJÓ TÍ Ó FI SÍ ARA RẸ

Numeri 21:8 Olúwa sọ fún Mose pé, “Rọ ejò, a ó sì gbé e kọ sókè lórí igi, ẹnì tí ejò bá ti gé jẹ lè wò ó yóò sì yè.” (9) Nígbà náà ni Mose sì rọ ejò onírín ó sì gbé e kọ sórí igi, bí ejò bá sì bu ẹnìkẹni jẹ bí ó bá ti wò ó yóò sì yè.

GBOGBO ẸNÌ TÍ A BÁ JẸ, NÍGBÀ TÍ Ó BÁ WÒ Ó, YÓÒ YÈ.

ÌWÒRÁN ỌTỌTỌ, ÌṢẸLẸ KANNÀÀ — igi tí a gbé sókè ní aṣálẹ, àti àgbélébùú tí ó wà lórí òkè náà

Johanu 3:14 Bí Mose sì ti gbé ejò sókè ní aginjù, bẹẹ gégé ni a kò le ẹ aláìgbé Ọmọ Ènìyàn sókè pèlú. (15) Kí ẹnìkẹni tí ó bá gbà á gbọ, kí ó má bà á sẹgbé, ṣùgbón kí ó le ní iyè àinípèkun.” (16) “Nítorí Ọlórún fẹ aráyé tó bẹẹ gẹ, tí ó fi ọ̀mọ rẹ kan soṣo fún ni, kí ẹnìkẹni tí ó bá gbà á gbọ, má bà á sẹgbé, ṣùgbón kí ó lè ní iyè àinípèkun. (17) Nítorí Ọlórún kò rán ọ̀mọ rẹ sí ayé láti dá aráyé lẹjọ; ṣùgbón kí a le ti ipasẹ rẹ gba aráyé là.

BÍ MOSÈ TI GBẸ EJÒ SÓKÈ NÍ AGINJÙ, BẸẸ NI A Ó Ẹ GBẸ ỌMỌ ÈNÌYÀN SÓKÈ → ẸNIKẸNI TÍ Ó BÁ GBÀGBỌ NÍNÚ RẸ KÌ YÓÒ SẸGBẸ.

(Èrò tèmi fúnrarami: Àjọṣe yìí láàrin Numbers 21 àti John 3 kì í ṣe àjọṣe tí iwádúú yìí dá sílẹ̀. Jesu fúnra rẹ̀ sọ àjọṣe yìí ní tààràtá àti ní gbangba, nípa ẹnikẹni tí òun jẹ. Àwọn tí n kú ní aginjù kò ní sọ fún wọn láti tún ara wọn ṣe, láti jẹ akínkanjú, tàbí láti ní ẹtọ sí iwòsàn. Wọn sọ fún wọn kí wọn WÒ ohun tí Ọlórún gbé sókè lórí igi nàà. Àwọn tí wọn wò ó là. Ní bá yìí, jẹ ká fi àwòrán méjèjì nàà sí ẹgbẹ ara wọn, kí a sì ṣàkíyèsí èyà tí ó ṣàjẹjì. Ejò idẹ tí a gbé sókè lórí igi nàà ní àpẹrẹ gan-an bí ohun tí n pa àwọn èniyàn tí n wò ó. Paulu sọ òtítọ́ tí ó jọra tí ó sì ṣàjẹjì nípa àgbélébùú nàà, ó ní A SE Jesu láti jẹ ẹṣẹ fún wa, bí ó tilẹ̀ jẹ pé kò mọ ẹṣẹ rí (2 Corinthians 5:21). Iwòsàn nàà ni a gbé sókè ní àpẹrẹ kan nàà pẹlú ẹgún nàà.)

BABA FÚNRA RẸ NÍ PE ỌMỌ NÍ "ỌLÓRUN" ÀTI "OLÚWA"

11. Heberu 1:1 Ní ẹgbà àtíjọ, Ọlórún bá àwọn baba nlá wa sọrọ láti ẹnu àwọn wòlfi ní ọpọ ẹgbà àti ní onírúurú ọ̀nà (2) sùgbọ́n ní ẹgbà ikẹyìn yìí Ọlórún n bá wa sọrọ nípasẹ Ọmọ rẹ Jesu Kristi, ẹni tí ó fi ẹ ajogún ohun gbogbo, nípasẹ ẹni tí ó dá gbogbo ayé yìí àti ohun gbogbo tí n bẹ nínú rẹ. (3) Ọmọ tí í ṣe itànṣán ọ̀go Ọlórún àti àwòrán ọ̀un tìkára rẹ, tí ó sì n fi ọ̀rọ̀ agbára rẹ mú ohun gbogbo dúró. Lẹyìn tí ó ti ṣe iwènù ẹṣẹ wa tan, ó wá jókòó ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọláńlá ní òkè.

Ó TI BÁ WA SỌRỌ NÍPASẸ ỌMỌ RẸ + NÍPASẸ ẸNI TÍ Ó TÚN Ẹ ÀWỌN AYÉ → ITÀNŞÁN ỌGO RẸ, ÀTI ÀWỌRÁN GANGAN TI ẸMÍ RẸ.

12. Heberu 1:5 Nítorí kò sí ọkan nínú àwọn àngẹli tí Ọlórún fi ẹgbà kan sọ fún pé: “Ìwọ ni ọmọ mi; lónií ni mo bí ọ”? Àti pẹlú pé, “Èmi yóò jẹ baba fún un, Ọ̀un yóò sì jẹ ọmọ mi”? **[G4416 prototokos ■]** (6) Àti pẹlú, nígbà tí Ọlórún rán àkọbì rẹ wá si ayé wa yìí. Ó pàṣe pé, “Ẹ jẹ kí gbogbo àwọn àngẹli Ọlórún foríbalẹ fún un.”

NÍTORÍ KÒ SÍ ỌKAN NÍNÚ ÀWỌN ÀNGẸLI TÍ ỌLÓRUN FI ẪGBÀ KAN SỌ FÚN PÉ? → Ẹ JẸ KÍ GBOGBO ÀWỌN ÀNGẸLI ỌLÓRUN FORÍBALẸ FÚN UN.

(Èrò tí ó wà lókàn mi: Gbogbo orí kiíní inú iwé Héberù n fi àrìyànjiyàn gígún kan lélé. Àrìyànjiyàn nàà ni pé Ọmọ nàà kì í ṣe àngẹli, kò sì tū jẹ àngẹli rí. Kókó yìí tọ sí àkíyèsí nínú ikẹkọ́ tí ó ṣẹṣẹ lo ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ojú-iwé sọrọ nípa ẹnikan tí a n pè ní "àngẹli OLÚWA." Ọ̀rọ̀ Héberù nàà malak n tọka sí isẹ rànṣẹ. Ọmọ Ọlórún fúnra rẹ ni ó ṣe isẹ rànṣẹ yẹn ní àwọn ẹgbà kan nínú Májẹmú Láéláé. Sùgbọ́n ò̀nkọ̀wé iwé Héberù kò ní jẹ kí ẹnikẹni pín Ọmọ nàà mọ àwọn àngẹli tí a dá. A sọ fún àwọn àngẹli láti máa foríbalẹ fún Ọmọ nàà.)

13. Heberu 1:8 Sùgbọ́n ó sọ nípa tí Ọmọ rẹ pé, “Ìtẹ rẹ, Ọlórún, láé àti láéláé ni, ọ̀pá aláde ọ̀dodo ni ọ̀pá ijoba rẹ. (9) Ìwọ fẹ ọ̀dodo, bẹẹ ni ìwọ kóriíra isẹ búburú; nítorí èyí ni Ọlórún, àní Ọlórún rẹ ṣe fi àmì ọ̀rọ̀ró ayọ̀ yàn ọ́ tí ó gbé ọ́ ju àwọn ẹgbẹ rẹ lọ.” (10) Ó tún sọ pé, “Ní àtètèkọ̀ṣe, ìwọ Olúwa, ìwọ fi idí ayé solẹ, àwọn ọ̀run sì jẹ isẹ ọ̀wọ̀ ara rẹ. (11) Wọn yóò sẹgbé, sùgbọ́n ìwọ yóò wà síbẹ gbogbo wọn ni yóò di àkísà bí ẹwù. (12) Ní kíkà ni ìwọ yóò ká wọn bí aṣọ, bí ipààrọ aṣọ ni a ó sì pààrọ wọn. Sùgbọ́n ìwọ fúnra rẹ kì yóò yípadà àti pé ọ̀dún rẹ kì yóò ní ọ̀pín.”

ŞÙGBỌN SÍ ỌMỌ Ó WÍ PÉ, ITẸ RẸ, ỌLÓRUN, WÀ TÍTÍ LÁÉ ÀTI LÁÉLÁÉ → IWỌ, OLÚWA, NÍ ÌBÈRẸPẸPẸ NI IWỌ TI FI ÌPÌLẸ AYÉ LÉLẸ.

(Ìrònú tèmi fúnra mi: Ka àwọn ọ̀rọ̀ máriùn-ún àkókọ́ nínú Heberu 1:8 lẹ̀ẹkan sí í: "Sùgbọ́n nípa tí Ọmọ ni ó wí pé." Èyí kì í ṣe èrò tí akọ̀wé iwé Heberu nípa Jesu. Ó ṣàkọ̀sílẹ̀ ọ̀rọ̀ tí Ọlórún Baba fúnra rẹ̀ sọ tààràtá sí Ọmọ nàà. Baba pẹ Ọmọ nàà ní "Ọlórún," ó sì tún pè é ní "Olúwa," lẹyìn nàà ó sì fi ẹdá ayé àti ọ̀run fún Ọmọ nàà gégé bí isẹ ọ̀wọ̀ rẹ. Bí ẹnikẹni bá fẹ̀ jiyàn pé a kò pẹ Ọmọ nàà ní Ọlórún láé nínú Ìwé Mímọ̀, ẹni nàà gbọ̀dọ̀ kọ́kọ̀ dojúko ẹṣe yìí, níbi tí Baba tí pẹ Ọmọ nàà ní Ọlórún.)

ÌWỌRÁN ỌTỌTỌ, ÌŞẸLẸ KANNÁÀ — orin kan tí a kọ fún ọba kan, tí Baba sì n fa yọ láti sọ fún Ọmọ rẹ

Saamu 45:6 Ọlórún láé, àti láéláé ni itẹ rẹ, ọ̀pá aláde ijoba rẹ, ọ̀pá aláde òtítọ́ ni. (7) Ìwọ fẹ olódodo, ìwọ sì kóriíra iwà búburú nígbà nàà Ọlórún, Ọlórún rẹ ti yàn ọ́ ṣe olórí àwọn ẹlẹgbẹ rẹ, nípa fifi àmì ọ̀rọ̀ró ayọ̀ kùn ọ́.

ỌLÓRUN LÁÉ, ÀTI LÁÉLÁÉ NI ITẸ RẸ → ỌLÓRUN RẸ TI YÀN Ọ́ ŞE OLÓRÍ ÀWỌN ẸLẸGBẸ RẸ, NÍPA FÍFÍ ÀMÌ Ọ̀RÓRÓ AYỌ KÙN Ọ́.

Saamu 102:25 Ní ibèrẹ ní ìwọ fi ipilẹ ayé solẹ, ọ̀run sì jẹ isẹ ọ̀wọ̀ rẹ. (26) Wọn yóò sẹgbé, wọn yóò parun, sùgbọ́n ìwọ yóò wà; gbogbo wọn ni yóò gbó bí aṣọ. Bí ẹwù ni ìwọ yóò pààrọ wọn wọn yóò sì di àpatí. (27) Sùgbọ́n ìwọ wà digbí síbẹ, ọ̀dún rẹ kò sì ní ọ̀pín.

NÍ ÌBÈRẸ NÍ IWỌ FI ÌPÌLẸ AYÉ SOLẸ → ŞÙGBỌN IWỌ WÀ DIGBÍ SÍBẸ, ỌDÚN RẸ KÒ SÌ NÍ ỌPIN.

(Èrò inú mi: Ibí yíí ni ibi tí kíkà esẹ méjì lẹgbẹẹ ara wọn ẹ ẹsẹ gidi. Sààmù 45 jẹ orin igbẹyàwó. Sààmù 102 jẹ àdúrà ọkúnrin kan tí ó wà nínú ẹ̀sòrò. Nínú Sààmù 102, àwọn ọ̀rọ̀ wònyí ni a bá sọ fún Olúwa, Ọlórún Ísírẹ̀lì, tí ó dá ayé. A kọ Sààmù méjèèjì ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀rúndún sáájú ibi Jesù ní Bẹ̀tílẹ́hẹ̀mù. Lẹ̀tà sí àwọn Heberu orí kiíní fa ọ̀rọ̀ Sààmù méjèèjì. Lẹ̀tà sí àwọn Heberu orí kiíní fi Sààmù méjèèjì hàn gégé bí ọ̀rọ̀ Ọlórún Baba. Lẹ̀tà sí àwọn Heberu orí kiíní fi Sààmù méjèèjì lélé fún Ọmọ náà. Šàkíyèsì àwọn iyàtò kékeré tí ó wà nínú ọ̀nà tí a fi kọ ọ̀rọ̀ láàrin àwọn Sààmù ipilẹ̀şẹ̀ àti àwọn ọ̀rọ̀ tí a fà yò nínú Lẹ̀tà sí àwọn Heberu orí kiíní. Bibélì kò fi àwọn iyàtò kékeré wònyí pamọ̀, bẹ̀ẹ̀ ni ikẹ̀kọ̀ yíí kò fi wọn pamọ̀ pẹ̀lú. Ohun tí kò yí padà láàrin àwọn Sààmù náà àti Lẹ̀tà sí àwọn Heberu orí kiíní ni idánimọ̀ ẹ̀ni tí ọ̀rọ̀ náà ń sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀.)

J. OLUWA SỌ FÚN OLUWA MI — ẸSẸ TÍ Ó PARI ÌJIYAN NÁÀ

J1. Saamu 110:1 Olúwa sọ fún Olúwa mi pé, “Ìwọ jókòó ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún mi, tí tí ẹ̀mi yóò fi sọ àwọn ọ̀tá rẹ̀ di àpótí ìtìsẹ̀ rẹ̀.” **[H113 adown ■] [H3068 Yehovah ■]** (2) Olúwa yóò na ọ̀pá agbára rẹ̀ láti Sioni wá, ìwọ jẹ ọ̀ba láàrín àwọn ọ̀tá rẹ̀.

OLÚWA SỌ FÚN OLUWA MI PÉ, “ÌWỌ JÓKÒÓ NÍ Ọ̀WỌ̀ Ọ̀TÚN MI → TÍ TÍ Ẹ̀MI YÓÒ FI SỌ ÀWỌN Ọ̀TÁ RẸ̀ DI ÀPÓTÍ ÌTÌSẸ̀ RẸ̀.

(Àwọn irò ara mi: Ìlà yíí kan soşo nínú Sààmù 110:1 ní itumọ̀ tó ju ohun tó fara hàn ní kíkà àkókọ̀ lọ. Ní èdè Gẹ̀ẹ̀sì, àwọn ọ̀rọ̀ méjèèjì ni a tẹ̀ jáde gégé bí "Lord." Àmì kan soşo tó fi iyàtò hàn ni bí a ẹ̀ tẹ̀ wọn jáde pẹ̀lú lẹ̀tà ríla. Ọ̀rọ̀ àkókọ̀ ni a tẹ̀ jáde pẹ̀lú àwọn lẹ̀tà ríla, LORD. A kò tẹ̀ ọ̀rọ̀ kejì jáde pẹ̀lú àwọn lẹ̀tà ríla. Lábẹ̀ èdè Gẹ̀ẹ̀sì, ọ̀rọ̀ Héberù méjì ọ̀tọ̀tọ̀ ni wònyí. Ọ̀rọ̀ Héberù àkókọ̀ ni orúkọ májẹmú Ọlórún, Yehofa (H3068). Àwọn lẹ̀tà ríla nínú KJV máa ń tọ́ka sí pé ọ̀rọ̀ Héberù abẹ̀lẹ̀ ni Yehofa nígbà gbogbo. Ọ̀rọ̀ Héberù kejì ni adown (H113), ọ̀rọ̀ tí ń tọ́ka sí ọ̀gá tàbí alákoşó. Írísì adown tí a lò níbí kà á sí "Oluwa mi." Dáfídì, tí ó kọ Sààmù yíí, şàkọşilẹ̀ Ọlórún ń bá ẹ̀nikan sọ̀rọ̀ tí Dáfídì pé ní Ọ̀gá tirẹ̀. Nísisiyí, gbé ibèèrè tó ẹ̀ kedere yíí yẹ̀ wò. Dáfídì ni ọ̀ba Israẹ̀lì. Ta ni Ọ̀gá rẹ̀? Ìdáhùn náà di ohun àjẹ̀jì nígbà tí o bá rántí pé Ọlórún ti şelérí pé Kristi yóò jáde láti inú idílẹ̀ Dáfídì fúnra rẹ̀, ní àwọn iran tó ń bọ̀. Èniyàn kì í sàbà pe ọ̀mọ̀ ọ̀mọ̀ ọ̀mọ̀ rẹ̀ ní "Oluwa mi.")

J2. ÒUN TIKARÁRẸ̀ BI WỌN NÍPA RẸ̀, KÒ SÌ SÍ Ẹ̀NIKẸ̀NI TÍ Ó LÈ DÁHÙN

Matíu 22:41 Bí àwọn Farisi ti kó ara wọn jọ, Jesu beèrè lówọ̀ wọn pé (42) “Kí ni ẹ̀ rò nípa Kristi? Ọ̀mọ̀ ta ni òun ń ẹ̀?” Wọn dáhùn pé, “Ọ̀mọ̀ Dafídì.” (43) Ó sì wí fún wọn pé, “Kí lo dé tí Dafídì, tí ẹ̀mí ń darí, pé ẹ̀ ní ‘Olúwa’? Nítorí ó wí pé (44) “‘Olúwa sọ fún Olúwa mi pé, ‘Jókòó ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún mi tí tí ẹ̀mi yóò fi fi àwọn ọ̀tá rẹ̀ sí abẹ̀ ẹ̀sẹ̀ rẹ̀.’ ” (45) Njẹ̀ bí Dafídì bá pé ẹ̀ ní ‘Olúwa,’ báwo ni òun ẹ̀ lè jẹ̀ ọ̀mọ̀ rẹ̀?” (46) Kò sì ẹ̀nikan tí ó lè sọ ọ̀rọ̀ kan ni idáhùn, kò tún sí ẹ̀ni tí ó tún bí i léèrè ohun kan mó láti ọ̀jọ̀ náà mó.

BÍ DÁFÍDÌ BÁ SÌ Ẹ̀NÍ PÈ É NÍ OLUWA, BÁWO NI Ọ̀ŞE JẸ̀ Ọ̀MỌ̀ RẸ̀? → Ẹ̀NIKẸ̀NI KÒ SÌ LÈ DÁHÙN Ọ̀RỌ̀ KAN FÚN UN.

(Èrò tèmi fúnrami: Jesù kò sọ idáhùn ibèèrè tirẹ̀ fún àwọn Farisi nínú Matteu 22:41-46. Ó beèrè rẹ̀ ó sì fi í silẹ̀ láidáhùn. Kò tū́ rí idáhùn di isinsinyí, síbẹ̀ idáhùn kan péré ló bá a mu. Kristi ni ọ̀mọ̀ Dafídì gégé bí ẹ̀ran-ara, àti Olúwa Dafídì gégé bí ohun tí ó jẹ̀ kí a tó bí Dafídì.)

J3. PETERU LO ẸSẸ KANNÁÀ NÍ ỌJỌ TÍ ÌJỌ BÈRẸ̀

Ìşẹ̀ àwọn Aposteli 2:32 Jesu náà yíí ni Ọlórún ti jí dídẹ̀ sí iyè, àwa pẹ̀lú sì jẹ́rìí sí èyí. (33) A ti gbéga sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọlórún, ó ti gba ilérí Ẹ̀mí Mímọ̀ láti ọ̀dọ̀ Baba, ó tu èyí tí èyin rí àti gbọ̀ nísinsin yíí síta. (34) Nítorí Dafídì kò gòkè lọ̀ sí ọ̀run şùgbọ̀n òun tìkára rẹ̀ wí pé, “‘Olúwa sọ fún Olúwa mi pé: ‘Jókòó ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún mi (35) tí tí ẹ̀mi yóò fi sọ àwọn ọ̀tá rẹ̀ dí àpótí ìtìsẹ̀ fún ẹ̀sẹ̀ rẹ̀.’ ” (36) “Njẹ̀ kí gbogbo ilẹ̀ Israẹ̀lì mó dájúdájú pé, Ọlórún ti fi Jesu náà, ti èyin kàn mó àgbélébùú, ẹ̀ Olúwa àti Kristi.”

DAFÍDÌ KÒ GÒKÈ LỌ̀ SÍ Ọ̀RUN → Ọ̀LỌRUN TI FI JESU KAN NÁÀ, Ẹ̀NI TÍ ÈYIN KÀN MỌ̀ ÀGBÉLÉBÙÚ, ŞE OLÚWA ÀTI KRISTI.

(Èrò ọ̀kàn mi fúnrami: Àrìyànjìyàn Peteru nínú Ìşẹ̀ àwọn Aposteli 2:29-36 kúkúru ni. Àrìyànjìyàn Peteru kò nílò ọ̀gbọ̀n mura kankan. Dafídì kòwé nípa ẹ̀nikan tí ó jókòó ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọlórún. Dafídì kò tū́ gòkè lọ̀ láti jókòó ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọlórún. Ẹ̀nikan lè lọ̀ wo ibojì Dafídì, Peteru wí ní àwọn ẹ̀şẹ̀ díẹ̀ şíwájú. Nítorí náà, sààmù náà kò sọ̀rọ̀ nípa Dafídì. Peteru wá sọ orúkọ ẹ̀ni tí sààmù náà ń sọ̀rọ̀ nípa rẹ̀. Peteru pé orúkọ ẹ̀ni yíí láisì itura kankan: "Jesu kan náà yíí, ẹ̀ni tí èyin kàn mó àgbélébùú." Peteru pé ẹ̀ni yíí ní "Olúwa àti Kristi méjèèjì.")

J4. SÀÀMÙ KANNÁÀ SỌ ỌRỌ̀ KAN SÍÍ — HÍBÍRÙ SÌ KỌ GBOGBO ÀRÍYÀNJIYÀN RẸ̀ SÍ ORÍ RẸ̀

Saamu 110:4 Olúwa ti búra, kò sì í yí ọ̀kàn padà pé, “Ìwọ ni àlùfáà, ní ipasẹ̀ Melkisedeki.”

OLÚWA TI BÚRA, KÒ SÌ Í YÍ Ọ̀KÀN PADÀ PÉ → ÌWỌ NI ÀLÙFÁÀ, NÍ IPASẸ̀ MELKISEDEKI.

Heberu 5:5 Bẹ̀ẹ̀ ni Kristi pẹ̀lú kò sì ẹ̀ ara rẹ̀ lógo láti jẹ̀ olórí àlùfáà; bí kò ẹ̀ ẹ̀ni tí o wí fún ún pé, “Ìwọ ni ọ̀mọ̀ mi, lóníí ni mo bí ọ̀.” (6) Bí ó tì wí pẹ̀lú ní ibòmíran pé, “Ìwọ ni àlùfáà tí tí láé ní ipasẹ̀ Melkisedeki.”

BÈÈ NI KRISTI PÈLÚ KÒ SÌ ŠE ARA RÈ LÓGO LÁTI JÉ OLÓRÍ ÀLÙFÁÀ → ÌWỌ NI ÀLÙFÁÀ TÍTÍ LÁÉ NÍ IPASÈ MELKISEDEKI.

Heberu 7:3 Láíní baba, láíní iyá, láíní itàn iran, bèè ni kò ní ìbèrè ọjọ tàbí òpin ọjọ ayé; sùgbón a ẹ é bí Ọmọ Ọlórún; ó wà ní àlùfáà títí.

KÒ NÍ ÌBÈRÈ ỌJỌ, BÈÈNI KÒ SÌ NÍ ÒPIN ÌYÈ → Ó DÚRÓ ÀLÙFÁÀ NÍGBÀ GBOGBO.

Heberu 7:24 Sùgbón òun, nítorí tí o wà títí láé, ó ní oyè àlùfáà tí a kò lè rọ ní ipò. (25) Nítorí náà ó sì le gbà wọn là pèlú títí dé òpin, ẹni tí ó bá tọ Ọlórún wá nípasè rẹ, nítorí tí o n bẹ láààyè títí láé láti máa bèbẹ fún wọn.

NÍTORÍ Ó WÀ TÍTÍ LÁÍLÁÍ, Ó SÌ NÍ ÌŠÈ ÀLÙFÁÀ TÍ KÒ LÈ YÍ PADÀ → Ó LÈ GBÀ WỌN LÁ PÁTÁPÁTÁ.

(Àwọn èrò tẹmí fúnra mi: Sáàmù kúkúrá kan ní ọpọlọpọ nhkan nínú rẹ. Sáàmù 110 dárúkọ ẹnikan tí Dafídì pè ní Oluwa rẹ, tí ó jókòó ní ọwọ ọtún Ọlórún. Sáàmù 110 dárúkọ ọba kan tí n jọba láti Sioní wá. Sáàmù 110 dárúkọ àlùfáà kan títí láé, tí itóléşẹşẹ tí ó dàgbà ju àlùfáà ilẹ Israẹli lọ, tí Ọlórún tí fi ibúra búra fún tí Ọlórún kì yóò yí padà. Ní ilẹ Israẹli igbàani, òfin pa ipò ọba àti ipò àlùfáà mọ láàrà. A kò gba ọkúnrin láyè láti dì ipò méjèèjì mú lábẹ òfin yẹn. Sáàmù 110 fún ẹnikan soşo ní ipò méjèèjì. Ìwé Heberu lo ọpọlọpọ orí láti şàlàyé ẹni tí ẹni náà jẹ.)

K. TÍ A JÍ DÌDÉ KÚRÒ NÍNÚ ISÀ-OKÙ — TÍ Ó SÌ NGBÉ NÍNÚ YÍN

K1. ÒTÍTỌ NÀÀ FÚNRARÈ, ÀTI BÍ A ŠE FI I HAN

1 Kọrinti 15:3 Nítorí èyí tí mo rí gbà şáájú ohun gbogbo ní èmi pèlú ti fi lé e yín lówó, bí Kristi ti kú nítorí èşẹ wá gégé bí ìwé mímọ tí wí. (4) Àti pé a sìnkú rẹ, àti pé ó jínde ní ọjọ kẹta gégé bí Ìwé Mímọ tí wí;

KRISTI KÚ NÍTORÍ ÈŞÈ WA GÉGÉ BÍ ÌWÉ MÍMỌ TI WÍ + A SÌN Í + Ó JÍ DÌDE NÍ ỌJỌ KĘTA.

1 Kọrinti 15:20 Njẹ nísinsin yíi Kristi tí jínde kúrò nínú òkú, ó sì dí àkọbí nínú àwọn tí ó sùn.

KRISTI TI JÍNDE KÚRÒ NÍNÚ ÒKÚ, Ó SÌ DÌ ÀKỌSO NÍNÚ ÀWỌN TÍ Ó SÙN.

K2. OHUN TÍ ÀJÍNDE FI HÀN NÍPA RÈ

Romu 1:3 Ní ti Ọmọ rẹ, ẹni tí a bí láti inú irú-ọmọ Dafídì nípa ti ara (4) ẹni tí a pinnu rẹ láti jẹ Ọmọ Ọlórún nínú agbára gégé bí Èmí ìwà mímọ, nípa àjínde kúrò nínú òkú, àní Jesu Kristi Olúwa wa.

TÍ A ŠE LÁTI INÚ IRÚ-OMO DÁFÍDÌ GÉGÉ BÍ ẸRAN-ARA → TÍ A FI HAN GÉGÉ BÍ ỌMỌ OLUWA PÈLÚ AGBÁRA, NÍPA ÀJINDE KÚRÒ NÍNÚ ÒKÚ.

(Àwọn ero ti ara mi: Pọ̀òlù tún fi idajì méjèèjì ti idáhùn náà sínú gbolohun kan, ní àkótán, nínú Romu 1:3-4. Jésù wá láti idílẹ́ Dáfídì, nínú ẹran-ara. A polongo Jésù ní Ọmọ Ọlórún pèlú agbára, nípa jìjádé láti inú isà-òkú. Ẹnikẹni lè sọ pé òun ni Ọmọ Ọlórún. Jésù nìkan ni ó tí ní ẹrì náà fi hàn nípa jìjì dide kúrò nínú òkú.)

K3. MÁJÈMÚ ATIJÓ NI Ó KÓKÓ SỌ Ó

Saamu 16:10 nítorí ìwọ kò ní fi ọkan sílẹ nínú isà òkú, tàbí kí ìwọ jẹ kí ẹni mímọ rẹ kí ó rí idíbàjẹ. (11) Ìwọ ti fi ipa ọnà iyè hàn mí; Ìwọ yóò kún mi pèlú ayọ ní iwájú rẹ, pèlú idùnnú ayérayé ní ọwọ ọtún rẹ.

NÍTORÍ ÌWỌ KÒ NÍ FI ỌKAN SÍLẸ NÍNÚ ISÀ ÒKÚ → TÀBÍ KÍ ÌWỌ JẸ KÍ ẸNI MÍMỌ RẸ KÍ Ó RÍ IDÍBÁJẸ.

Ìşẹ àwọn Aposteli 2:29 “Ará, èmi lè sọ fún yín pèlú igboyà pé Dafídì baba nílá kú, a sì sin ín, ibojì rẹ sì n bẹ lódò wa títí di òní yíi. (30) Sùgbón ó jẹ wòlù, àti bí ó mọ pé, Ọlórún ti ẹ ilérí fún òun nínú ibúra pé nínú irú-ọmọ inú rẹ, òun yóò mú ọkan jókòó lórí itẹ rẹ. (31) Ní rí rí èyí tẹlẹ, ó sọ ti àjínde Kristi, pé a kò fi ọkàn rẹ sílẹ ni isà òkú, bèè ni ara rẹ kò rí idíbàjẹ.

DÁFÍDÌ KÚ, A SÌ SIN ÍN → Ó RÍ ÌJỌ YẸN TẸLẸ, Ó SÌ SỌRỌ NÍPA ÀJÍNDE KRISTI.

K4. ÀTI NÍSÌNYÍ — Ó NGBÉ NÍNÚ ÀWỌN ÈNIYÀN TÍ Ó GBÀ LÁ

Romu 8:11 Àti pé, bí èmi Ọlórún, ẹni tí ó jí Jesu kúrò nínú òkú bá n gbé inú yín, ẹni tí ó jí Kristi Jesu dide kúrò nínú òkú, yóò fi èmi rẹ tí n gbé inú yín sọ ara kíkú yín di ààyè pèlú.

ẸMÍ ẸNI TÍ Ó JÍ JESU DIDE KÚRÒ NÍNÚ ÒKÚ NÍ GBÉ NÍNÚ YÍN → ÒUN YÓÓ SÌ SỌ ARA YÍN TÍ NÍ KÚ DI ÀÀYÈ.

Galatia 2:20 A ti kàn mí mọ agbélébùu pèlú Kristi, èmi kò sì wà láààyè mọ, sùgbón Kristi n gbé inú mi wíwà tí mo sì wà láààyè nínú ara, mo wà láààyè nínú igbàgbọ Ọmọ Ọlórún, ẹni tí o fẹ mi, tí ó sì fi òun

tikára rẹ fún mi.

A TI KÀN MÍ MỌ AGBELEBU PÈLÚ KRISTI → KÌÍ ŞE EMI MỌ, ŞUGBỌN KRISTI NI Ó WÀ LÁÀRÍN MI.

Kolose 1:27 Àwọn ẹni tí Ọlórún yàn láti fihàn láàrín àwọn aláìkọlà nípa ọrọ ọgo ohun ijìnlẹ̀ yìí, èyí tí í ẹ Kristi ìrètí ọgo nínú yín. **[G3466 musterion ■]**

OHUN IJINLẸ̀ YÌÍ = KRISTI NÍNÚ YÍN, ÌRETÍ OGO.

Johanu 14:23 Jesu dáhùn ó sì wí fún un pé, “Bí ẹnìkan bá fẹ̀ràn mi, yóò pa ọ̀rọ̀ mi mọ. Baba mi yóò sì fẹ̀ràn rẹ, àwà ó sì tò ọ̀ wá, a ó sì ẹ̀ ibùgbé wa pẹ̀lú rẹ.

BÍ ẸNÌKAN BÁ FẸRÀN MI, YÓÒ PA ỌRỌ MI MỌ → ÀWÀ Ó SÌ TỌ Ọ WÁ, A Ó SÌ Ẹ IBÙGBÉ WA PẸLÚ RẸ.

(Àwọn ìrònú tí ara mi: Tẹ̀lé gbogbo ilà ikẹ̀kọ́ yìí títí dé iparí rẹ. Jésù wà pẹ̀lú Baba kí a tó dá ohunkóhun. Jésù farahan àwọn èniyàn nínú Májẹ̀mú Láéláé, àwọn èniyàn wònyẹn sì yè. A bí Jésù láti ọwọ̀ obìnrin kan ní ilú kékeré kan. A pa Jésù lórí òkè kan, lórí igi, ní òde ilú. Jésù jáde láti inú isà òkú. Bíbélì sọ nísinsinyí pé Jésù ní gbé NÍNÚ àwọn èniyàn. Iparí yìí ní ibi tí ikẹ̀kọ́ yìí tí ń lọ sí ní gbogbo igbà. Kí í ẹ̀ pé kí ẹni kan ẹ̀gun àrìyànjìyàn nípa ẹni tí Jésù jẹ̀ ní ètè ikẹ̀kọ́ yìí. Ètè ikẹ̀kọ́ yìí ní pé ẹni tí í ẹ̀ gbogbo iwònyí fẹ̀ láti gbé nínú rẹ. Şàkíyèsì Jòhànnù 14:23 pẹ̀lú: “àwà yóò wá.” Ohùn ọ̀pọ̀ tí ó sí Bíbélì payá nínú Jénẹ̀sìsì 1:26 sì wà nìbì.)

L. Ó N PADÀ BỌ — ÀTÌ ÀŞÀYÀN TÍ Ó WÀ TÍTÍ LÁÉ

L1. Ó NBỌ, GBOGBO OJÚ NI YÓÒ SÌ RÍ I

Ìşẹ àwọn Aposteli 1:9 Nígbà tí ó sì tí wí nńkan wònyí, a gbà á sókè lójú wọn; ikùùkuu àwọsánmọ̀ sì gbà á kúrò lójú wọn. (10) Bí wọn sì tí tejúmọ̀ ojú ọ̀run bí ó tí ń lọ sókè, lójìjì, àwọn ọ̀kúnrin méjì tí ó wọ ọ̀şọ funfun dúró létí ọ̀dọ̀ wọn. (11) Wọn sì wí pé, “Ẽyin ara Galili, èéşé tí ẹyin fi dúró tí ẹ̀ ń wo ojú ọ̀run? Jesu yìí, tí a gbà sókè ọ̀run kúrò lówọ̀ yín, yóò padà bèẹ̀ gẹ́gẹ̀ bí ẹ̀ tí rí tí ó ń lọ sì ọ̀run.”

JESU YÌÍ, TÍ A GBÀ SÓKÈ ỌRUN KÚRÒ LÓWỌ̀ YÍN, YÓÒ PADÀ BẸẸ̀ GẸ́GẸ̀ BÍ Ẹ TI RÍ TÍ Ó Ẹ N LỌ SÌ ỌRUN.

Ìfihàn 1:7 “Kíyèsì i, o ń bọ̀ nínú àwọsánmọ̀, gbogbo ojú ni yóò sì rí i, àtì àwọn tí ó gún un ní ọ̀kọ̀ pẹ̀lú”; àtì gbogbo orílẹ̀-èdè ayé ni “yóò sì máa pohúnreré ẹ̀kún nítorí rẹ.” Bẹ̀ẹ̀ náà ni! Àmín.

GBOGBO OJÚ NI YÓÒ SÌ RÍ I + ÀTÌ ÀWỌN TÍ Ó GÚN UN NÍ ỌKỌ PẸLÚ.

L2. 2 Tẹsalonika 1:7 Ọ̀un yóò sì fi ìtura fún ẹyin tí a ti pón lójú àtì fún àwà náà pẹ̀lú. Èyí yóò sì ẹ̀ nígbà ifarahàn Jesu Olúwa láti ọ̀run wá fún wá nínú ọwọ̀ iná pẹ̀lú àwọn àngẹ̀lì alágbára. **[G1557 ekdikesis ■]** (8) Ọ̀un yóò fi iyà jẹ àwọn tí kò mọ Ọlórún àtì àwọn tí ń ẹ̀ àìgbọ̀ràn sí ìyìnrere Jesu Olúwa wa. (9) A ó fi iparun ànìpẹ̀kun jẹ wọn ní yà, a ó sì ẹ̀ wọn mọ kúrò níwájú Olúwa àtì inú ọ̀go agbára rẹ (10) ní ọ̀jọ̀ tí yóò jẹ ẹni tí a ó yín lógo nínú àwọn èniyàn mímọ̀ rẹ àtì ẹni àwòyanu ní ààrín gbogbo àwọn tí ó tí gbàgbọ̀. Èyí kò yọ̀ yín sílẹ̀, nítorí ẹ̀ tí gba ẹ̀rì tí a jẹ sí yín gbọ̀.

NÍNÚ INÁ ỌWỌ-İNÁ NÍ GBẸSAN LÁRA ÀWỌN TÍ KÒ MỌ ỌLÓRUN, ÀTÌ ÀWỌN TÍ KÒ GBA ÌHÌNRERE GBỌ → NÍGBÀ TÍ YÓÒ WÁ LÁTI DI ẸNI ỌGO NÍNÚ ÀWỌN ẸNI MÍMỌ RẸ.

(Àwọn èrò ara mi: Ka 2 Tẹsalóníkà 1:8 ní jẹ́jẹ́. 2 Tẹsalóníkà 1:8 dárúko ẹgbé méjì, kí í ẹ̀ ẹgbé kan. Ẹgbé kùní kò MỌ Ọlórún. Ẹgbé kejì kò ŞE ÌGBỌRÀN sí ìhìnrere. A dárúko mímọ̀ àtì ìgbọ̀ràn papọ̀ nínú ẹşẹ kan náà. Şàkíyèsì 2 Tẹsalóníkà 1:10 pẹ̀lú, tí ó jẹ́ apá kan nínú gbólóhùn kan náà. Wíwá kan náà tí Jésù tí ó jẹ́ iná fún ẹgbé kan, ọ̀go ní fún ẹgbé kejì. Ìşẹ̀lẹ̀ kan şoşo ní èyí. Ẹgbé tí ẹnìkan wà nínú ìşẹ̀lẹ̀ náà ní a ní pinnu nísinsinyí, kí í ẹ̀ léyìn.)

L3. Ìfihàn 19:11 Mo sì rí ọ̀run sí sílẹ̀, sì wò ó, ẹşin funfun kan; ẹni tí ó jókòó lórí rẹ̀ ní à ń pè ní Olódodo àtì Olóòtító, nínú òdodo ni ó sì ń ẹ̀ ìdájọ̀, tí ó ń jagun. (12) Ojú rẹ̀ dàbí ọwọ̀-iná, àtì ní orí rẹ̀ ní adé púpọ̀ wà; ó sì ní orúkọ kan tí a kọ, tí ẹnìkẹ̀ni kò mọ, bí kò ẹ̀ ọ̀un tikára rẹ̀. (13) A sì wò ọ̀ ní ọ̀şọ̀ tí a tẹ̀ bọ̀ inú ẹ̀jẹ̀, a sì ń pè orúkọ rẹ̀ ní Ọ̀rọ̀ Ọlórún.

ẸNITI Ó JÒKÒ LÓRÍ RẸ NI A SÌ PÈ NÍ OLÚŞOTÍTỌ ÀTÌ ỌTÍTỌ → ORÚKỌ RẸ SÌ NI A PÈ NÍ ỌRỌ ỌLÓRUN.

Ìfihàn 19:16 Ó sì ní lára ọ̀şọ̀ rẹ̀ àtì ní ìtàn rẹ̀ orúkọ kan tí a kọ: Ọba àwọn ọba àtì Olúwa àwọn olúwa.

ỌBA ÀWỌN ỌBA ÀTÌ OLÚWA ÀWỌN OLÚWA.

(Àwọn èrò tẹ̀mì fúnrarà mi: Şàkíyèsì ẹşẹ kékeré kan nínú Ìşípáyá 19:12. Jésù ní orúkọ kan tí a kọ sílẹ̀ tí kò sí èniyàn kan tí ó mọ, şùgbọ̀n ọ̀un nìkan ni ó mọ orúkọ náà. Àwọn orúkọ tí a fún ikẹ̀kọ́ yìí farahan nínú ọ̀rọ̀ kan náà. Àwọn orúkọ wònyẹn ní Olóòótọ̀ àtì Ọtító. Ọ̀rọ̀ Ọlórún. Ọba àwọn ọba, àtì Olúwa àwọn olúwa.)

L4. ÀWỌN ÌWÉ NÍ SÍSÍ

Ìfihàn 20:11 Mo sì rí itẹ funfun nílá kan, àti ẹni tí ó jókòó lórí rẹ, níwájú ẹni tí ayé àti ọrun fò lọ; a kò sì rí ààyè fún wọn mọ. (12) Mo sì rí àwọn òkú, àti ẹwe àti àgbà, wọn dúró níwájú itẹ; a sì sí àwọn ìwé m̀ìràn kan sílẹ̀ tí í ẹ̀ wé iye: a sì ẹ̀ idájọ́ fún àwọn òkú láti inú ohun tí a ti kọ sínú àwọn ìwé náà, gégé bí یشه wọn. (13) Òkun sì jòwọ́ àwọn òkú tí n bẹ nínú rẹ lówọ; àti òkú àti ipò òkú sì jòwọ́ òkú tí ó wà nínú wọn pẹlú: a sì ẹ̀ idájọ́ wọn, olúkúlùkù gégé bí یشه wọn. (14) Àti ikú àti ipò òkú ni a sì sọ sínú adágún iná. Èyí ni ikú kejì. (15) Bí a bá sì rí ẹnikẹni tí a kò kọ orúkọ rẹ sínú ìwé iye, a ó sọ ọ sínú adágún iná.

A SÍ ÀWỌN ÌWÉ SÍLẸ + A SÌ SÍ ÌWÉ M̀ÌRÀN, TÍ Ó JẸ ÌWÉ ÌYẸ → ẸNIKẸNI TÍ A KÒ RÍ NI KIKỌ SÍNÚ ÌWÉ ÌYẸ NI A SÌ SỌ SÍNÚ ÀDÁGÚN INÁ.

(Èrò inú mi: Onírúurú ìwé méjì ni ó farahàn níwájú itẹ nínú Ìṣipayá 20:12. Ìwé kan n kọ ohun tí àwọn ènìyàn ẹ̀ sílẹ̀. Ìwé m̀ìràn n kọ orúkọ sílẹ̀, tí a n pè ní ìwé iye. Ìṣipayá 20:12 kò sọ pé a gba ẹnikẹni là nípase ohun tí a kọ sínú àwọn ìwé یشه. Ìṣipayá 20:15 sọ pé ohun kan soṣo tí ó pinnu àbájáde ni bóyá a kọ orúkọ ènìyàn kan sínú ìwé iye.)

L5. ÀYÀN NÁÀ, TÍ A SỌ SÍ GBANGBA GÉGÉ BÍ BÍBÉLÌ Ẹ SỌ ỌHUNKÓHUN RÍ

Johanu 3:18 Ẹni tí ó bá gbà á gbọ, a kò ní dá a lẹjọ; sùgbọn a ti dá ẹni tí kò gbà á gbọ lẹjọ ná, nítorí tí kò gba orúkọ ọmọ kan soṣo ti Ọlórun gbọ.

ẸNI TÍ KÒ BÁ GBÀGBỌ NI A TI DÁ LẸBI TÀN.

Johanu 3:36 Ẹni tí ó bá gba Ọmọ gbọ, ó ní iye ànínpẹkun, ẹni tí kò bá sì gba Ọmọ gbọ, kì yóò rí iye, nítorí ìbínú Ọlórun n bẹ lórí rẹ.”

ẸNI TÍ Ó BÁ GBA ỌMỌ GBỌ, Ó NÍ ÌYẸ ÀNÍNÍPẸKUN.

Romu 6:23 Nítorí ikú ni èrè ẹ̀ṣẹ, sùgbọn ẹ̀bùn Ọlórun ni iye ànínpẹkun nínú Kristi Jesu Olúwa wa.

NÍTORÍ IKÚ NI ÈRẸ Ẹ̀ṢẸ → SÙGBỌN Ẹ̀BÙN ỌLÓRUN NI ÌYẸ ÀNÍNÍPẸKUN NÍNÚ KRISTI JESU OLÚWA WA.

(Àwọn èrò tẹmi: Róòmù 6:23 ni ẹ̀ṣẹ àárín gbùngbùn gbogbo ikẹkọ́ yìi. Róòmù 6:23 jẹ gbolohun kúkúru kan tí ó ní idajì méjì. Ẹ̀ṣẹ̀ ní owó isanwó tí ó jẹ ní gbèsè, tí owó isanwó náà sì jẹ ikú. Owó isanwó náà ni a ó sanwó ní ọkan lára ọ̀nà méjì. Yálá ènìyàn kan a san owó isanwó náà fúnra rẹ, títí láéláé, tàbí kí ènìyàn kan gba ohun tí Jésù ti san tán, gégé bí ẹ̀bùn. Ìyẹn ni gbogbo àṣàyàn náà. Kò sí ẹni tí ó lè sá kúrò nínú síṣe àṣàyàn yìi, nítorí pé àṣàyàn jẹ ohun kan náà pẹlú yíyan ọ̀nà àkọkọ. Ohun gbogbo nínú ikẹkọ́ yìi, láti "ẹ jẹ kí àwà dá ènìyàn" nínú Jénésìsì 1:26 títí dé itẹ nínú Ìṣipayá 20, tí n kọ lọ sí ọ̀dọ́ ipinnu kan soṣo náà. Àkókò ẹ̀ wà láti ẹ̀ ipinnu náà. Jésù ẹ̀ n pè.)

L6. Ìṣe àwọn Aposteli 4:12 Kò sì sí ìgbàlà lódò ẹ̀lòmíràn; nítorí kò sí orúkọ m̀ìràn lábẹ ọrun ti a fi fún ni nínú ènìyàn, nípa èyí tí a lè fi gbà wá là.”

KÒ SÌ SÍ ÌGBÀLÀ LÓDÒ Ẹ̀LÒMÍRÀN → NÍTORÍ KÒ SÍ ORÚKỌ M̀ÌRÀN LÁBẸ ỌRUN TI A FI FÚN NI NÍNÚ ÈNÌYÀN, NÍPA ÈYÍ TÍ A LẸ FI GBÀ WÁ LÀ.

PÍPÍTÀN

Ìfihàn 22:17 Èmí àti iyàwó wí pé, “Máa bọ!” Àti ẹni tí ó n gbọ kí ó wí pé, “Máa bọ!” Àti ẹni tí òngbẹ n gbẹ kí ó wá, àti ẹni tí o bá sì fẹ, kí ó gba omi iye náà lófẹẹ.

ÈMÍ ÀTI ÌYÀWÓ WÍ PÉ, “MÁA BỌ → ÀTI ẸNI TÍ O BÁ SÌ FẸ, KÍ Ó GBA OMI ÌYẸ NÁÀ LÓFẸẸ.

Johanu 3:17 Nítorí Ọlórun kò rán ọmọ rẹ sí ayé láti dá aráyé lẹjọ; sùgbọn kí a le ti ipasẹ rẹ gba aráyé là.

NÍTORÍ ỌLÓRUN KÒ RÁN ỌMỌ RẸ SÍ AYÉ LÁTI DÁ ARÁYÉ LẸJỌ → SÙGBỌN KÍ A LE TI IPASẸ RẸ GBA ARÁYÉ LÀ.

(Àwọn ero-inú mi tikára mi: Ìkésini tí ó gbèyìn nínú Bíbélì kò ná ǹhkan kan, a sì fi fún ẹnikẹni. Ọ̀rọ́ tí a lò ni "ẹnikẹni." Ọ̀rọ́ yẹn kò yọ ẹnikẹni kúrò, ní mọ́mọ. Kò yọ ẹni tí ó burú jù nínú àwọn tí n kà iwádìí yìi kúrò, tàbí ẹni tí ó ti sọ bẹ̀ni fún ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀dún. Jésù, ẹni tí í ẹ̀ gbogbo èyí, ni ẹni tí ó n sọ pé Wá. Gbogbo ohun tí ènìyàn ní láti ẹ̀ ni láti wá kí ó sì gba omi iye.)

ÀDÁYÈWÒ ÌDÁNRAWÒ

1. Genesisi 1:26 — Ọlórun sì wí pé, Ẹ jẹ kí a dá ènìyàn ní àwòrán ara wa:

- a) gégé bí àwòrán wa
- b) wò ó, ó dára gidigidi
- c) ní àwòrán Ọlórún ni ó dá a

2. Aísáyà 7:14 — Wò ó, wúndiá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkùnrin:

- a) iwọ o sì máa pè é ní orúkọ rẹ JESU
- b) a ó sì máa pè é ní orúkọ rẹ Imanuẹli
- c) a ó sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli

3. Awọn Onidajọ 13:22 — Manoa sì wí fún aya rẹ pé, Àwa yóò kú dandan:

- a) nítorí ọkùnrin aláìmọ ètè ni èmi
- b) nítorí ibi tí iwọ dúró jẹ ilẹ mímọ
- c) nítorí a ti rí Ọlórún

4. Saamu 110:1 — OLUWA wí fún Olúwa mi pé, Jókòó ní ọwọ ọtún mi:

- a) tití èmi ó fi sọ àwọn ọtá rẹ di àpótí ìtìsẹ rẹ
- b) máa jẹ ọba láàrin àwọn ọtá rẹ
- c) tití èmi ó fi sọ àwọn ọtá rẹ di àpótí ẹsẹ rẹ

5. Heberu 1:8 — Şugbón nípa ti Ọmọ ni ó wí pé, Ítẹ rẹ, Ọlórún, wà tití láé àti láéláé:

- a) ọpá ìdúró ododo ni ọpá ìdúró ìjọba rẹ
- b) ọpá aládé ìjọba rẹ jẹ ọpá òdodo
- c) àti pé ìjọba yóò sì wà lórí èjìkà rẹ

6. Genesisi 22:8 — Ọlórún fúnra rẹ yóò pèsè ọdọ-àgùntàn fún ẹbọ sísun:

- a) ó sì gbé e lé Isaaki ọmọ rẹ lórí
- b) bẹẹ ni àwọn méjèjì jọ lọ pọ
- c) wo iná àti igi náà

7. 2 Tẹsalonika 1:9 — Àwọn tí a ó fi ìparun àinípẹkun jẹ iyà, kúrò níwájú Olúwa:

- a) àti láti ọdọ ọgo agbára rẹ
- b) tí ó jẹ ikú kejì
- c) àti fún ọgo ọlánílá rẹ

ÌDÁHÙN: 1-a, 2-b, 3-c, 4-c, 5-a, 6-b, 7-a

AWỌN ẸLẸRÌ LẸYIN IDAHUN YII

Ìdáhùn yìí kò dúró lórí ohùn ònḱòwé kan ṣoṣo. Mose, Jósúa, ònḱòwé iwé Àwọn Onídàájọ, ònḱòwé àwọn iwé Kíróníkà, àti Dáfìdì ni gbogbo wọn kópa nínú rẹ. Bẹẹ ni Aísáyà, Míkà, àti Málàkì náà kò ṣe. Bẹẹ ni Mátìù, Lúùkù, àti Jòhánù náà kò ṣe. Pétérù sọrọ ní ọjọ Pẹntikòstì. Fílípì sọrọ ní ọ̀nà àṣálẹ. Pọ̀lù kòwé jákẹjádò lẹ̀tà méjọ. Ònḱòwé iwé Hébé̀rù ló fi parí i. Ohùn méjèjìdógún niyẹn, jákẹjádò iwé Bíbẹ̀lì mètàdínlọgbọn, láti orí kìnín nínú iwé Jẹ́nẹ̀sìsì tití dé orí tí ó kẹ́yìn nínú iwé Íṣípáyá. Gbogbo ohùn méjèjìdógún wònyí ni wọn sọ ohun kan náà nípa ẹnìkan náà.

BAWO NI ẸKỌ YII ŞE PIN SÍ AWỌN ẸYA

BÍ ÒJÌJÌ ŞE N TÓKA SÍ ÌMÓLẸ: IGI TÍ A GBÉ LÉ ÍSÁÀKÌ LẸYÌN (JẸNẸSÌSÌ 22:6) ÀTI ÀGBÉLÉBÙÚ TÍ A GBÉ LÉ ỌMỌ NÁÀ LẸYÌN (JÒHÁNÙ 19:17). ÒJÌJÌ NÁÀ FARAHÀN LÓRÍ ÒKÈ. ARA NÁÀ FARAHÀN NÍ ÒDE ÌLÚ.

BÍ ÀWỌN ỌRỌ ŞE ŞE PÀTÀKÌ: ỌRỌ GẸẸSÌ KAN ŞOŞO "LORD" DÚRÓ FÚN ỌRỌ HÉBÉRÙ MÉJÌ TÓ YÀTỌ SÍRA NÍNÚ SAAMU 110:1. ÀWỌN ỌRỌ HÉBÉRÙ MÉJÈJÌ NÁÀ NI YEHOVAH (H3068) ÀTI ADOWN (H113). GBOGBO ÀRÍYÀNJÍYÀN TÍ JÉSÙ ŞE NÍNÚ MATTEU 22:45 DÚRÓ LÉ ÌYÀTỌ YÌÍ.

BÍ ÈYÍ ŞE KAN Ọ: JÉSÙ KÌ Í ŞE ẸNÌ TÍ Ó WÁ NÌKAN. JÉSÙ KÌ Í ŞE ẸNÌ TÍ N BỌ NÌKAN. JÉSÙ NI ẸNÌ TÍ Ó FẸ LÁTI GBÉ INÚ RẸ NÍSÌSÌYÍ (KÓLÓSÈ 1:27, GÁLÁTÌÁ 2:20).

OHUN TÍ ÈYÍ TÚMỌ SÍ FÚN ÀÌNÍPÈKUN: OWÓ-ÌŞÈ ÈŞÈ NI IKÚ. ÈBÙN ỌLÓRUN SÌ NI ÌYÈ ÀÌNÍPÈKUN NÍPASÈ JÉSÙ KÍRÍSÍTÌ OLÚWA WA (RÓOMÙ 6:23). ÀWỌN WỌNYÍ NÍKAN NI ỌNÀ MÉJÌ TÍ ÈNÌYÀN LÈ FI SAN GBÈSÈ ÈŞÈ.

ỌNÀ ÀYOKÀ: SAAMU 110:4 ÀTÌ ÌWÈ HÉBÉRÙ ORÍ KEJE ŞÍ ỌNÀ SÍ GBOGBO ÈKỌ NÍPA OYÈ ÀLÙFÁÀ MÉLKÍSÉDÉKÌ. ÈKỌ YÌÍ ŞÀPÈJÚWE ỌBA ÀTÌ ÀLÙFÁÀ KAN TÍ A ŞAKÓPỌ SÍ ỌKÚNRIN KAN ŞOŞO, TÍ Ó DÀGBÀ JU ỌFIN LỌ, TÍ A FI ÌBÚRA BÚRA FÚN TÍ ỌLÓRUN KÌ YÓO YÍ PADÀ. ÈKỌ YÌÍ YÈ KÍ Ó NÍ ÌKÈKỌỌ PÁTÁPÁTÁ TIRÈ.

→ ÌYAPA KÚKÚRÚ: "ÀWA" ÀTÌ "TIWA" NÍNÚ GENESIS 1:26, TÍ A SO PỌ MỌ "OLÚWA KAN ŞOŞO" NÍNÚ DIUTARÓNÓMÌ 6:4, ŞÍ ỌNÀ SÍ ÌKÈKỌỌ KÍKÚN NÍPA ỌLÓRUN-MÉTALÓKAN. ỌLÓRUN-MÉTALÓKAN JÈ ỌLÓRUN KAN, PÈLÚ BABA, ỌMỌ, ÀTÌ ÈMÍ MÍMỌ TÍ A DÁRÚKỌ GÈGÈ BÍ ÈNÌYÀN ỌTỌTỌ NÍ GBOGBO BÍBÈLÌ. ÌKÈKỌỌ YÌÍ KÀN KAN ÈGBÈ ÌKÈKỌỌ KÍKÚN YÈN NÍKAN.

→ ỌNÀ ÀYOKÚRÒ: 2 TÈŞALÓNÍKÀ 1:7-10 ÀTÌ ÌŞÍPAYÁ 19:11-16 ŞÍ OJÚ ỌNÀ SÍ GBOGBO ÈKỌ NÍPA ÌPADÀBỌ JÉSÙ. ÈKỌ YÌÍ NÍ NÍNÚ ÌDÁNÍLÓJÚ ÌPADÀBỌ JÉSÙ, BÍ ÌPADÀBỌ JÉSÙ ŞE MÁA YÁRA DÉ, ÀTÌ ÀŞÈ LÁTI MÁA ŞỌNÀ FÚN ÌPADÀBỌ JÉSÙ. SỌ Ọ NÍ GBANGBA: ÌWÈ MÍMỌ SỌ ÌDÁNÍLÓJÚ ÌPADÀBỌ JÉSÙ, Ó SÌ KỌ LÁTI FÚNNI NÍ ÀKÓKỌ TÍ ÌPADÀBỌ JÉSÙ YÓO FI ŞÈLÈ (MATTEU 24:36, ÌŞÈ 1:7). ÌŞÈ ÌŞÌN YÌÍ NÁÀ KỌ LÁTI FÚNNI NÍ ÀKÓKỌ TÍ ÌPADÀBỌ JÉSÙ YÓO FI ŞÈLÈ.

ỌNÀ ÀYOKÀ: JÈNÈSÍSÌ 3:15, IRÚ-ỌMỌ OBÌNRIN NÁÀ, ŞÍ ỌNÀ SÍ GBOGBO ÒWÚ ÌLÀ TI IRÚ-ỌMỌ TÍ A ŞÈLÉRÌ. ÒWÚ ÌLÀ YÌÍ GBA IPASÈ ÁBÚRÁHÁMÙ (JÈNÈSÍSÌ 22:18), GBA IPASÈ DÁFÍDÌ (SAAMU 132:11), A SÌ DÁRÚKỌ RÈ NÍ GBANGBA NÍNÚ GÁLÁTÍÁ 3:16.

→ ÌŞÍPAYÁ TÍ Ó LÈ ŞEŞÈ: JÁKỌBÙ BÈÈRÈ LỌWỌ ÈNI TÍ Ó JÀ PỌ MỌ Ọ NÍNÚ JÈNÈSÍSÌ 32 FÚN ORÚKỌ ÈNI JÍJÀ NÁÀ FÚNRA RÈ ÀTÌ PÉ A KỌ Ọ (JÈNÈSÍSÌ 32:29). MÁNOÀ BÈÈRÈ LỌWỌ ÁNGÉLÌ OLÚWA FÚN ORÚKỌ ÁNGÉLÌ NÁÀ FÚNRA RÈ A SÌ SỌ FÚN UN PÉ ORÚKỌ NÁÀ JÈ PILIY (H6383), TÍ Ó JÈ ÌYANU JÚLỌ LÁTI MỌ (ÀWỌN ONÍDÁÁJÓ 13:18). ÁÍSÁYÀ SÌ WÍ PÉ ỌMỌ TÍ A BÍ FÚN WA NÍ A Ó PÈ NÍ ÌYANU, PELE (H6382), LÁTI GBÒÖRÒ KAN NÁÀ (ÁÍSÁYÀ 9:6). ORÚKỌ TÍ A FI PAMỌ NÍNÚ MÁJÈMÚ LÁÉLÁÉJÌ NI A KÉDE LÓRÍ ỌMỌ ỌWỌ KAN. NÍ ÒPIN BÍBÈLÌ, BÍ Ó N GÙN KÚRÒ NÍ ỌRUN, JESU ŞÌ NÍ ORÚKỌ KAN TÍ KÒ SÍ ÈNÍKAN TÍ Ó MỌ BÍ KÒ ŞE ÒUN NÍKAN (ÌŞÍPAYÁ 19:12). A TI FI ORÚKỌ NÁÀ FÚNNI, ORÚKỌ NÁÀ SÌ ŞÍ JINLÈ JU BÍ A TI SỌ NÍNÚ ÈKỌ YÌÍ LỌ.

IPÈ SÍSÍ SÍLÈ — ÈNIKÈNÍ TÍ Ó JÈ, MÁA TÈŞÍWÁJÚ NÍ KÍKÀ

O ò ní láti jẹ Kristẹni kí o tó lè ka iwádìí yìí. Ọpọlọpọ ohun le ti mú ọ wá síbí. Ìwádìí kan le ti mú ọ wá síbí. Àríyànjíyàn kan le ti mú ọ wá síbí. Ìbèèrè kan tí o ti gbé fún ọpọ odún le ti mú ọ wá síbí. Ìfẹ láti mọ nípa igbagbọ ẹnikejì le ti mú ọ wá síbí. Gbogbo ohun tí ó wà lórí ojúlẹ wẹẹbù yìí jẹ tire, láìsì owó, ní èdè tire. A kì í bèèrè orúkọ rẹ láéláé. A kì í bèèrè orílẹ-èdè rẹ láéláé. A kì í bèèrè ohun tí o gbagbọ láéláé. Ìwádìí kan kò lè şàpèjúwe Jèsù ní kíkún. A fi gbogbo agbára wa sínú ìbèèrè yìí, síbẹ iwádìí yìí şì kàn rìn ọnà kan şoşo la inú Bíbélí kọjá. Jèsù wà kí ìbèrèpèpè tó dé. Jèsù wà nísinsinyí. Jèsù n bọ padà. Ìwè kan kò lè parí şàpèjúwe gbogbo èyí. Àwọn iwádìí mùnràn n dúró síbí. Àwọn iwádìí lórí àánú n dúró síbí. Àwọn iwádìí lórí ọgbọn n dúró síbí. Àwọn iwádìí lórí imọ n dúró síbí. Àwọn iwádìí lórí suúrù n dúró síbí. Àwọn iwádìí lórí iwà-bí-Ọlórún n dúró síbí. Àwọn iwádìí mùnràn n bọ. Kà àwọn iwádìí yìí ní ìtòlẹşẹşẹ èyíkẹyù tí o fẹ. Şàyèwò àwọn orísun wa bí o n lẹ. Gbogbo ẹşẹ tí ó wà nínú àwọn iwádìí yìí ní a tẹ jade ní kíkún, lònà tí a mọmọ ẹ. O kò ní láti gba ọrọ wa gbọ fún ohunkóhun rárá. O lè fi iwọn wọn gbogbo ẹşẹ fúnra rẹ.

Ìpè kan sí i tẹ lẹ èyí. A kì yóò díbọn pé ipè náà pamọ. Ìpè náà ni iwádìí lórí ohun tí ènìyàn gbọdọ ẹşẹ kí ó lè là. Kà iwádìí náà bá yìí bí iwọ bá fẹ kà á bá yìí. Kà ohun mùnràn kọ ná bí iwọ bá fẹràn láti kà ohun mùnràn kọ ná. Kò sí ẹnì tí n kà iye ọjó. Ìlẹkún wà ní şíşí lònà méjèèjì. Pọ̀lù sọ àwọn ọrọ tí n bẹ nísàlẹ yìí ní ilú kan tí ó kún fún pẹpẹ àwọn òrìşà tí kì í şe Ọlórún tire. Pọ̀lù sọ àwọn ọrọ wọnyí fún àwọn ènìyàn tí kò tí ì bèèrè lẹwọ Pọ̀lù láti wá sí ilú náà.

Ìşẹ àwọn Aposteli 17:26 Ó sì tí tipasẹ ẹnìkan dá gbogbo orílẹ-èdè láti tẹdó sí ojú àgbáyé, ó sì tí pinnu àkókò tí a yàn tẹlẹ, àti ààlà ibùgbé wọn; (27) Ọlórún şe eléyíí kí wọn bá le máa wa, bóyá wọn yóò lè şàfẹrì rẹ, kí wọn sì rí í. Bí ó tilẹ jẹ pé kò jìnnà sí olúkúlùkù wa.

Ó TI SỌ GBOGBO ORÍLÈ-ÈDÈ ÈNÌYÀN DÌ ÈJÈ KAN NÍ ẸYỌ KAN → KÍ WỌN LÈ WÁ OLUWA KANNA, KÍ WỌN SÌ RÍ I + KÌÍ ŞE JIJINNÀ SÍ ÈNÌ KỌỌKAN WA.

“ángèlì / onṣẹ́” — **H4397 malak** — ẹnì tí a rán; onṣẹ́; ángèlì

Ọrọ̀ yìí nì dárúkọ ìránṣẹ́, kíi ṣe irú èdà. A nì lo ọrọ̀ yìí fún àwọn ọ̀kùnrin. A nì lo ọrọ̀ yìí fún àwọn wòlú. A nì lo ọrọ̀ yìí fún àwọn èdà ọ̀run. Ọrọ̀ yìí fúnrarẹ̀ kò lè sọ ohun tí ẹnì tí a rán jẹ́ fún ọ̀ lálẹ̀. Ọrọ̀ yìí fúnrarẹ̀ kíi sọ nùkan mùíràn fún ọ̀ bí kò ṣe pé a rán ẹnìkan nìṣẹ́. Àyíká ọ̀rọ̀ Bíbélì nì ó gbòdò sọ iyókù fún ọ̀. Àyíká ọ̀rọ̀ Bíbélì sì ṣe bẹ́ẹ̀ nínú àwọn àkọ̀sílẹ̀ wònyí, ó sọ iyókù fún ọ̀.

“Ọlórún” — **H430 elohim** — Ọlórún; àwọn ọlórún; Ọlórún tòótó

Elohim jẹ́ ọ̀nà pípò. Wọn nì lo Elohim leraléra fún Ọlórún kan soṣo tòótó, pèlú ọ̀rọ̀-ìṣe ẹyọ. Ọ̀rọ̀ yìí fúnra rẹ̀ nì gbé kíkún tí ikẹkọ̀ yìí nì wádù.

“Olúwa” — **H3068 Yehovah** — orúkọ májèmu Ọlórún, tí a kọ nínú Bibeli KJV gégé bí LORD ní lẹ̀tà nílá Níbi gbogbo tí OLUWA bá farahàn ní lẹ̀tà nílá nínú Májèmu Láéláé, Yehofa nì orúkọ Heberu tí ó wà lábẹ̀ ọ̀rọ̀ Gẹ̀ẹ̀sì náà OLUWA.

“Oluwa” — **H113 adown** — oluwa; ọ̀gá; onílẹ̀; ẹnì tí nì ṣàkóso

Nínú Sámù 110:1, ọ̀nà tí adown wà kà pé “Olúwa mi.” Adown jẹ́ ọ̀rọ̀ Héberù tí ó yàtò sí Yehofah, Olúwa tí ó nì bá Olúwa Dafidi sọrọ̀ nínú ẹ̀sẹ̀ náà.

“ọ̀kan” — **H259 echad** — ọ̀kan; ìṣọkan; àkọ̀kọ̀

Echad nì ọ̀rọ̀ inú gbolohun náà “Olúwa Ọlórún wà jẹ́ Olúwa kan.” Echad nì ọ̀rọ̀ kan náà tí a lò fún ìrọ̀lẹ̀ àti òwúrọ̀ tí a pé ní ọ̀jọ̀ KAN. Echad nì ọ̀rọ̀ kan náà tí a lò fún ọ̀kùnrin àti aya rẹ̀ tí wọn dì ẹ̀ran-ara KAN.

“ọ̀mọ̀ kanṣọ̀so” — **H3173 yachiyd** — nìkan; ẹnìkanṣọ̀so; adáwà; olùfẹ́ ọ̀kàn

Genesisì orí 22 pé Isaaki ní “ọ̀mọ̀ rẹ̀ kanṣọ̀so” ní ìgbà mẹ̀ta ọ̀tọ̀tọ̀. Yachiyd túmọ̀ sí ẹnìkanṣọ̀so àti aláìlẹ̀gbẹ̀.

“ìgi” — **H6086 ets** — igi; igi (ọ̀nà); igi ìdáná; pákó; igi ọ̀pá

Ets jẹ́ ọ̀rọ̀ Héberù kan tí ó fì orí igi aláàyè àti igi tí a gé sílẹ̀ pọ̀. Ets nì ọ̀rọ̀ fún igi tí Abrahamu gbé lé Isaaki lóri.

“ìyanu” — **H6382 pele** — ìyanu kan; ohun àrà kan; ohun tí ó ju ọ̀ye lọ

Pele nì orúkọ àkọ̀kọ̀ tí a fì fún ọ̀mọ̀ náà ní Aísáyà 9:6.

“ìkọ̀kọ̀ / ìyanu” — **H6383 piliy** — ìyanu; ìyanu jùlọ̀ tí a kò lè mò

Piliy nì ọ̀rọ̀ tí angeli Olúwa fún Manoa láti ṣàpẹ̀júwe orúkọ ara rẹ̀. Piliy wá láti orísun kan náà pèlú orúkọ pele nínú Isaiah 9:6.

“wúndiá” — **H5959 almah** — ọ̀dọ̀mọ̀bìnrin tí kò tù gbeyawo; wúndiá; ọ̀mọ̀bìnrin

Almah nì ọ̀rọ̀ tí a lò nínú Isaiah 7:14.

“Emanuweli” — **H6005 Immanuel** — Ọlórún wà pèlú wa

Immanuel jẹ́ orúkọ tí ó jẹ́ gbólóhùn ọ̀rọ̀ pípé fúnra rẹ̀. Matteu túmọ̀ orúkọ yìí fún òhàkàwé.

“olóri / ọ̀mọ̀-aládé” — **H8269 sar** — olóri èniyàn; olóyè; balógun; ọ̀mọ̀-oba; aláakóso

Sar nì orúkọ oyè tí ọ̀kùnrin tí ó fa idà yọ̀ nì pé fún ara rẹ̀ ní ita Jeriko.

“Èmi Nì” — **H1961 hayah** — láti wà; láti dá wà; láti dì

Hayah nì gbòngbò ọ̀rọ̀ tí ó wà lábẹ̀ “MO NI ẸNI TI MO NI” ní ibi igbó tí nì jóná.

Ọ̀RỌ̀ PÀTÀKÌ NÍ GIRIÌKÌ

“Ọ̀rọ̀” — **G3056 logos** — ọ̀rọ̀ kan; ọ̀rọ̀ síso; ohun tí a sọ; ifhàn èrò

Jòhànù kò bèrẹ̀ Ìhìn Rere Jòhànù pèlú ibi kan. Jòhànù bèrẹ̀ Ìhìn Rere Jòhànù sáájú ibẹ̀rẹ̀pẹ̀pẹ̀.

“gbé” — **G4637 skenoo** — láti pa àgọ̀; láti dó; láti gbé nínú àgọ̀

“Ọ̀rọ̀ náà sì dì ẹ̀ran-ara, ó sì nì gbé àárín wa.” Ẹ̀sẹ̀ yìí ṣàpẹ̀júwe bí Ọlórún ṣe nì gbé nínú ara èniyàn gégé bí ẹnìkan ṣe nì gbé inú àgọ̀.

“bíbí kanṣọ̀so” — **G3439 monogenes** — àkọ̀bí kanṣọ̀so; ọ̀kan ṣọ̀so; ẹyọ kanṣọ̀so nínú irú rẹ̀

A lo ọ̀rọ̀ náà Monogenes fún Ọ̀mọ̀ náà. A tún lo Monogenes fún Isaaki nínú Heberu 11:17.

“kéde” — **G1834 exegeomai** — láti darí jáde; láti mú jáde; láti sọ ní kíkún; láti mú kí ó dì mímọ̀

Kò sí ẹnìkẹ̀nì tí ó tì rí Ọlórún rí. Ọ̀mọ̀ bíbí kanṣọ̀so náà tì mú Ọlórún jáde sí gbangba nìbi tí a tì lè rí Ọlórún.

“làjà” — **G2644 katallasso** — láti yí padà láti ìṣọ́tá sí ọ̀rẹ̀; láti mú padà bọ̀ sí ojúrere

Katallasso ní dárúkọ idi gbogbo àgbélébùú nàà, ní ọrọ kan soṣo.

“**ìlàjà**” — **G2643 katallage** — ìmúpadàbòsípò ojúrere; ìmúpadàbò pò ti ẹgbẹ méjì tí ó ti yapa
Katallage wá láti orisun kan nàà pẹlú katallasso tí a mēnu kàn lókè. Katallasso ní pe iṣẹ ìlàjà ní orúkọ
(ìmúpadàbòsípò ọrẹ láàrin àwọn méjì tí wọn ti yapa). Katallage ní pe àbájáde ìlàjà nàà ní orúkọ.

“**Ìmúninijòsín**” — **G859 aphesis** — ìránṣẹ jáde; ítúsílẹ; idásílẹ; idárijì
Láìsí itàjẹ sílẹ, kò sí idárijì ẹṣẹ.

“**ìsírí**” — **G3466 musterion** — ohun ìkòkò; ohun tí a fi pamọ nígbà kan tí a sì ti sọ nísinsin yí
Nínú Bíbélì, ìjìnlẹ kíi ṣe àlọ tí a gbódò yanjú. Ìjìnlẹ nínú Bíbélì jẹ àṣírí tí Ọlórún pinnu láti sọ.

“**ẹsan**” — **G1557 ekdikesis** — ẹyí tí ó ti inú òdodo jáde wá; àtúnṣe pípé fún àṣìṣe
Ekdikesis ni ọrọ tí a lò ní 2 Thessalonika 1:8. Ekdikesis kò tumọ sí ìbínú aláìlórí káàkiri. Ekdikesis tumọ sí idájọ
òdodo tí a mú ṣe ní pípé.

“**àkóbí**” — **G4416 prototokos** — àkóbí; ẹnì tí a kọkọ bí
Baba wí pé "kí gbogbo àwọn angẹli Ọlórún kí wọn foríbalẹ fún un" nípa Ọmọ nàà.

SOURCES & CREDITS

Scripture: Yoruba Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).